

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Röszke Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	48
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	53
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	63
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	64
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	66
1. A HEP IT részletei.....	66
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	66
Jövőképünk	67
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
3. Megvalósítás	70
3.1 A megvalósítás előkészítése	70
3.2 A megvalósítás folyamata	70
3.3 Monitoring és visszacsatolás	72
3.4 Nyilvánosság	73
3.5 Kötelezettségek és felelősség	73
3.6 Érvényesülés, módosítás	74
4. Elfogadás módja és dátuma	75

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Rőszke Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

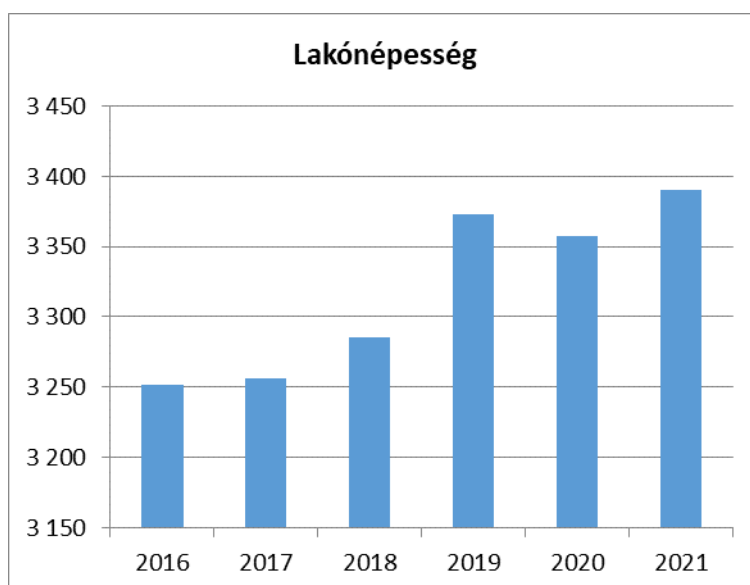
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Rőszke a Dél-magyarországi régióban, Szegedtől délre, 15 km távolságban helyezkedik el, a Holt Tisza, az 5-ös út, M5-ös autópálya és az országhatár között. Mórahalom és Szeged Kistérséghez is kapcsolódik. Határos települések: Szeged, Mórahalom, Domaszék. A lakónépesség az utóbbi években folyamatosan nőtt, s a beépített területek száma is növekszik. Településünk külterületén pedig körülbelül 410 tanya található.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	3 252	bázis év
2017	3 256	100,12%
2018	3 285	100,89%
2019	3 373	102,68%
2020	3 357	99,53%
2021	3 390	100,98%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Történetéről:

Röszke 1731-ben kapta királyi adománylevelét, de ekkor még nem szerepelt önálló településként, Szegedhez tartozott. 1720 óta követhetjük nyomon a benépesülését:

- 18. század eleje - szerb granicsárok (határőrök), horvát birtokosok zsellérei alkotják a népességet.
- 1950-ig Szeged város alsótanyai közigazgatási egysége. Önálló kapitányság, kapitányai Rózsa Vince, Guczi József.
- 1950-től önálló község.

Régészeti leletek alapján több mint száz lelőhely bizonyítja a település lakott voltát. Közülük kiemelkedő, európai jelentőségű a Bálint néven ismert Nagyszéksősi hun lelet, melyet 1926-27-ben Móra Ferenc tárt föl, másolatai a szegedi múzeumban tekinthetők meg.

A Ladányi-dűlő környékén feltárt két honfoglaló sír bizonyítja, hogy a honfoglalók kiemelt települése volt a Tisza mellékének ez a része.

A "Tisza sor"-nál talált Árpád-kori templommaradványt és a körülötte lévő sírkertet a tatárdúlás rombolta le.

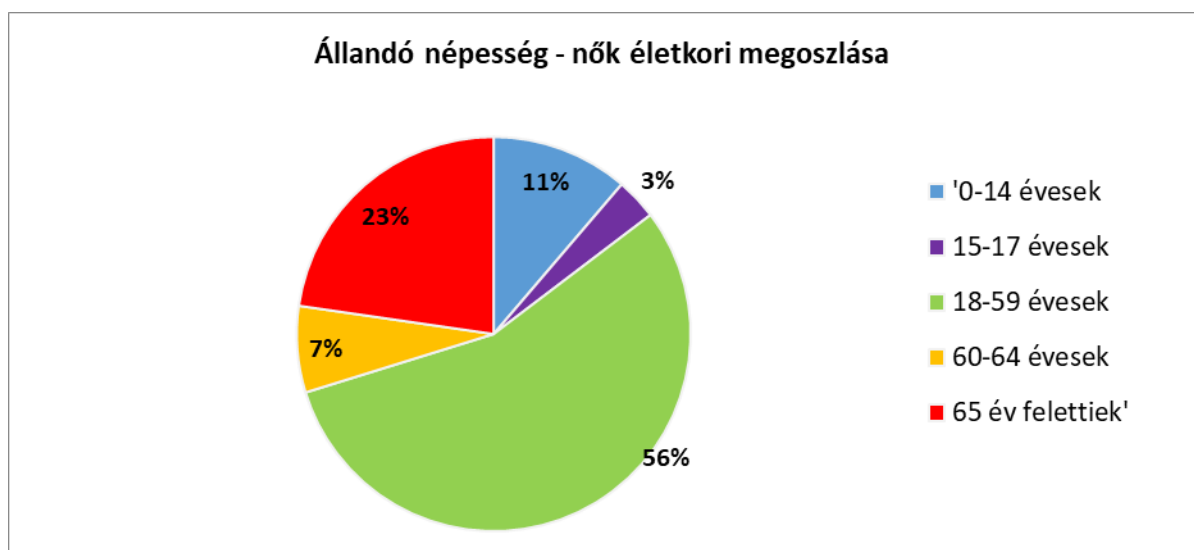
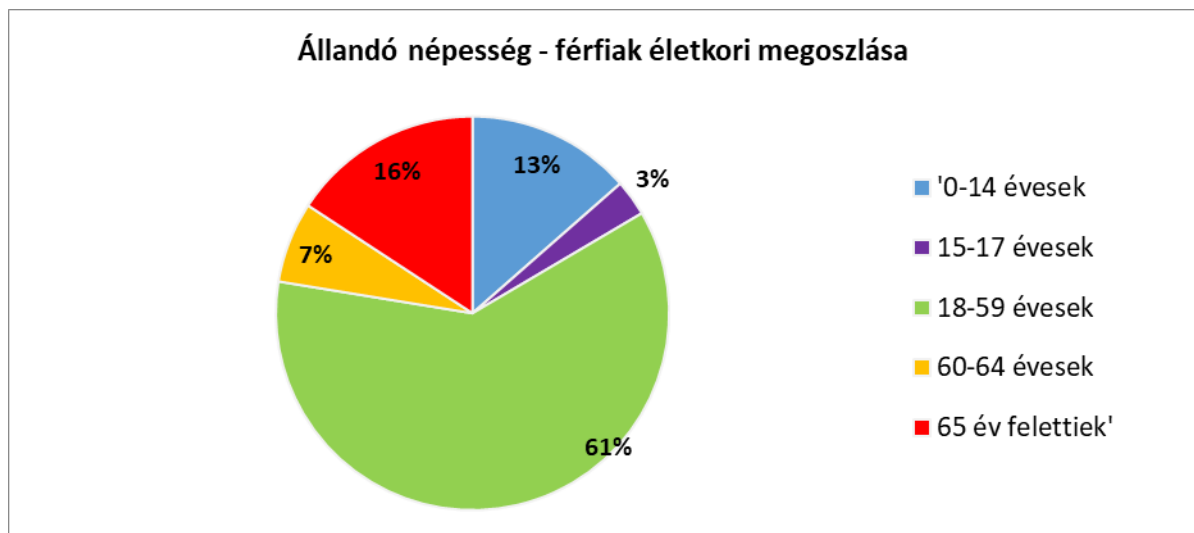
A falu "fölvégén" található Rác-körösz (rác temető) és a sok szerb eredetű név (Osznovics, Polovics, Marinkovics és Szulcsán, stb.), továbbá a "rácok dűlője" bizonyítja, hogy a ma már elmagyarosodott dohány és paprika kertészek elődei itt szlávok voltak.

Ha Röszke településtörténetét vizsgáljuk, azzal a sajátos tényezővel kell számolnunk, hogy 1950-ig nem önálló településként szerepel a korabeli írásos anyagokban. Jóllehet a település már 1730-ban megkapta királyi adománylevelét, de a terület nagy részét Szeged vagy polgárai használták.

A község neve az első írásos emlékekben 1439-ben Rezke alakban szerepel. Kézenfekvőnek látszik a rez szóból való származtatás: ennek erdőbeli irtás a jelentése, melyhez később a ke kicsinyítő képző társult. Igazolni látszik ezt a feltevést az, hogy Szegedtől egészen Röszkéig a Tisza árterén terjedő nagy erdőségek faanyagából került ki a szegedi váralsóvárosi templom faanyaga és a híres szegedi hajóácsok is használták ezeket a fákat.

1730-31-ben a térképeken, mint Reska szerepel, a 18. században pedig Reszke néven ismerhették a települést.

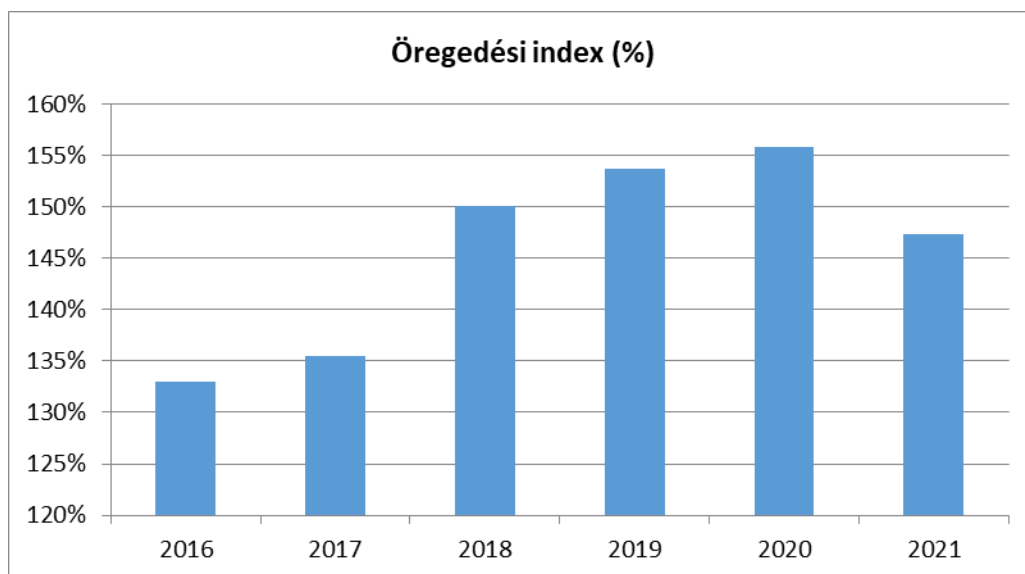
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak, nők)	1 883	1 766	3649	51,60%	48,40%
0-2 évesek (összes száma, aránya)			70	1,92%	
0-14 éves (férfiak, aránya; nők, aránya)	255	199	454	6,99%	5,45%
15-17 éves (férfiak, aránya; nők, aránya)	56	60	116	1,53%	1,64%
18-59 éves (férfiak, aránya ; nők, aránya)	1 150	981	2131	31,52%	26,88%
60-64 éves (férfiak, aránya; nők, aránya)	125	125	250	3,43%	3,43%
65 év feletti (férfiak, aránya; nők, aránya)	297	401	698	8,14%	10,99%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Az állandó népesség arányait nézve 2019-ben összességében a férfiak voltak többen. A 0-14 éves korosztályban csak kissé magasabb (1,54 %- kal) az arányuk a férfiaknak, a 18-59 éves

korosztályban viszont már 4,64 %- kal magasabb az arány. A 15-17 éves korosztályban a nők aránya egy kissé nagyobb, míg a 60-64 éves korosztályban a nemek aránya egyenlő. A 65 év feletti korosztályában a nők aránya nagyobb 2,85 %- kal. Ebben Rösztke követi az országos tendenciát. A településen a 18-59 éves korosztály a legnépesebb.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	625	470	132,98%
2017	638	471	135,46%
2018	668	445	150,11%
2019	698	454	153,74%
2020	715	459	155,77%
2021	716	486	147,33%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Megállapítható, hogy a településen folyamatosan emelkedett a 65 év feletti lakosok száma és ezzel párhuzamosan emelkedett az öregedési index is 2020-ig. 2021-ben azonban a tendencia megfordult, köszönhetően annak, hogy a 0-14 éves korosztály létszáma az előző évhez képest sokkal többel emelkedett, mint a 65 év feletti létszáma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	4,02
2017	2,15
2018	3,67
2019	11,11
2020	-7,43
2021	10,08
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A településre a bevándorlás némi csökkenés után 2019-ben ugrásszerűen megnőtt. 2020-ban valószínűleg a pandémia miatt – jelentősen visszaesett, azonban 2021-ben ismét a 2019-es szinten állt.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-2,47
2017	-5,22
2018	-6,12
2019	-1,20
2020	-2,38
2021	-6,82

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás adatai is másolják az országos adatokat, hullámzóan ugyan, de negatív mérleget mutatnak.

A település infrastrukturális ellátottsága kimondottan jó. Az itt élők életminőségét nagymértékben javítja a kiterjedt, jól működő intézményrendszerek sokasága, amely magában foglalja a Szociális Szolgáltató Központot, a Tanyagondnoki Szolgálatot, két háziorvosi és egy gyermekorvosi, valamint egy fogorvosi körzetet, színvonalas bölcsődei és óvodai ellátást, nyolcosztályos általános iskolát, művelődési és sportolási lehetőségeket.

Röszke területén található az ország egyik igen fontos és nagy forgalmú határátkelőhelye. Az ország déli kapujának nevezett röszkei határátkelő meghatározza a település fejlődését, így lényegesen nagyobb a kereskedelemmel foglalkozó és szolgáltatást nyújtó vállalkozások száma. A lakosság életében továbbra is fontos szerepet tölt be a mezőgazdasági termelés, főként a zöldségtermesztés (retek, sárgarépa, paradicsom, étkezési paprika, vöröshagyma). Az itt élők megélhetését elsősorban a mezőgazdaság és a hozzá kapcsolódó élelmiszer-feldolgozó ipar biztosítja, illetve a nagyváros, Szeged közelsége. Az egyre népszerűbb falusi turizmushoz kötődően több tanyán is várják a hozzánk látogatókat.

Községünk önkormányzata az elmúlt években számos fejlesztési célú beruházást valósított meg:

Támogatási cél	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Megvalósítás időszaka
TOP-3.2.1-15-CS1-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése/Röszke	Röszke Község Önkormányzata	A II. számú Háziorvosi Rendelő energetikai célú fejlesztése Röszke Községben	10 487 694 Ft	2017-2018
TOP-3.2.1-15-CS1-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése/Röszke	Röszke Község Önkormányzata	A Röszkei Orbán Dénes Általános Iskola napelemes fejlesztése	10 485 439 Ft	2017-2018
TOP-2.1.3-15-CS1-Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések/Röszke	Röszke Község Önkormányzata	Röszke, Felszabadulás utcai csapadékvíz-elvezető rendszer rekonstrukciója	107 018 455 Ft	2017-2020
TOP-1.4.1-15-CS1-A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével/Röszke	Röszke Község Önkormányzata	A Röszkei Százholdas Óvoda infrastrukturális fejlesztése	15 000 002 Ft	2017
KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez /Röszke	Röszke Község Önkormányzata	RÖSZKE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ASP KÖZPONTHOZ VALÓ CSATLAKOZÁSA	7 000 000 Ft	2016
EFOP-1.3.7-17-A társadalmi kohézió erősítése az egyházak és civil szervezetek közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével/Röszke	Páduai Szent Antal Plébánia	Szeged-Csanádi Egyházmegye Közösségfejlesztése – Röszke - Bálint Sándor Hagyományörző Program a szakrális népi kultúra ápolásáért Röszkén	41 154 707 Ft	2019-2022
TOP-3.2.1-15-CS1-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése/Röszke	Röszke Község Önkormányzata	A Röszkei Orbán Dénes Általános Iskola napelemes fejlesztése	10 485 439 Ft	2017
TOP-3.2.1-15-CS1-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése/Röszke	Röszke Község Önkormányzata	Az I. számú Háziorvosi Rendelő energetikai célú fejlesztése Röszke Községben	11 625 095 Ft	2018
Hazai költségvetési forrás	Röszke Község Önkormányzata	Belterületi utak felújítása 2017. évben Budai-szegfű utcák felújítása 2019. évben Lehel és Szántó K. János utcák	24 000 000 Ft (Önerő: 35 millió Ft)	2017-2019

		felújítása		
Hazai költségvetési forrás	Röszke Község Önkormányzata	Tanyafejlesztési Program	9 000 000 Ft	2018
Hazai költségvetési forrás	Röszke Község Önkormányzata	Térfigyelő kamerarendszer kiépítése	23 600 000 Ft	2018
LEADER	Röszke Község Önkormányzata/ Röszkei Kaláka Egyesület	Játszótér fejlesztése/ Közösségi program szervezése	12 500 000 Ft	2018
TOP-2.1.3-15-CS1-Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések/Röszke	Röszke Község Önkormányzata	Röszke belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer rekonstrukciója II. ütem	200 000 000 Ft	2021-2023
VP-7.2.1-1-21 Külföldi helyi közutak fejlesztése	Röszke Község Önkormányzata	Röszke 044/2 helyrajzi számú külföldi út felújítása	181 948 567 Ft	2022-2023
TOP_PLUSZ-2.1.1-21-CS1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	Röszke Község Önkormányzata	Kultúrház épületenergetikai korszerűsítése és napelemez rendszer telepítése Röszkén	103 752 015 Ft	2022-2024
TOP_PLUSZ-1.1.1-21-CS1 Helyi gazdaságfejlesztés	Röszke Község Önkormányzata	Főzőkonyha felújítása Röszke Községben	537 908 156 Ft	2023-2024
Interreg-IPA Magyarország–Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program	Magyarok – Röszke – Szeged együttműködésében	CBC BIKE – A jó út mindenkit összeköt	140 000 Euro (51 800 000 Ft)	2020-2022
Haza költségvetési támogatás	Röszke Község Önkormányzata	Térfigyelő kamerák kiépítése (Mezeiőr szolgálatához)	8 865 477 Ft	2022.
Rendkívüli támogatás	Röszke Község Önkormányzata	Konyha épületén teljes tető csere	54 000 000 Ft	2022.
Magyar Falu Program	Röszke Község Önkor-	Orvosi Eszközök beszerzése MFP-AEE/2019	2 975 902 Ft	2020-2021

	mányzata			
		Orvosi beszerzése AEE/2020	Eszközök MFP-	2 998 747 Ft 2021-2022
		Kommunális eszközbeszerzés KOEB/2021	MFP-	6 005 830 Ft 2021-2022
		Kommunális eszközbeszerzés KOEB/2022	MFP-	5 619 340 Ft
		Felelős elősegítése FAE/2021	állattartás MFP-	1 499 500 Ft 2022
		Önkormányzati felújítása ÖTIK/2021	épület MFP-	30 194 962 Ft 2022
		Önkormányzati felújítása ÖTIK/2022	épület MFP-	5 926 620 Ft 2022
		Óvodai fejlesztése OJF/2020	játszóudvar MFP-	4 998 810 Ft 2021-2022
		Nemzeti és helyi identitástudat erősítése MFP-NHI/2019		17 153 280 Ft 2020-2022
		Építési telkek kialakítása MFP-TKK/2020		10 764 800 Ft 2021-2023

Az itt megjelölt pályázatok mellett a Vidékfejlesztési Operatív Programban több külterületi tanyatulajdonos sikeresen pályázott a tanyai lakóépület infrastrukturális fejlesztésére, melynek eredményeként egyedi szennyvíztisztító rendszert, ivóvízrendszert és napelemes villamos energia rendszert tudtak kiépíteni, ezzel is emelve a lakhatási körülményeiknek színvonalát.

Általában elmondható, hogy a kistelepülések jelentős hátrányokkal indultak a pályázati rendszerben, különösen igaz ez Rőszke tekintetében, a forráselosztás során is jelentősen alulmaradtunk a nagyobb és esetleg jobb érdekérvényesítő képességekkel rendelkező településekkel szemben. Mindezen túl nincs okunk panaszkodni, hiszen a legfontosabb fejlesztési elképzeléseinket mindig megvalósítottuk, esetenként ütemezetten, vagy csak több év távlatában.

Értékeink, küldetésünk

A hagyományok ápolása, az igazi értékek továbbvitele örömet okoz minden itt élőnek. Fontos, hogy mindenki nemi, faji vagy anyagi megkülönböztetés nélkül ugyanúgy rendelkezessen ezekkel az értékekkel. Rőszke Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is aktív szerepet játsszanak.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Röszke település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2. A helyi szabályozás bemutatása

Röszke Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 4/2015. (II.25.) számú rendeletet. A rendelet célja, hogy a településen élő rászoruló emberek – a helyi esélyegyenlőségi program célcsoportjait is beleértve – életkörülményeit segítse a települési támogatásokon keresztül. Aki a rendeletben meghatározott jogosultsági feltételeknek megfelel, az részesülhet lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez támogatásban, 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott hozzájárulásban, gyógyszerkiadásokhoz hozzájárulásban, temetéshez kaphat segítséget, szociális tüzelőanyag formájában nyújtott támogatásban, valamint gyermek születéséhez nyújtott támogatásban.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A település Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája, valamint Település- és gazdaságfejlesztési koncepciója egy hosszútávú jövőképet fogalmaz meg. Legfőbb célja, hogy a folyamatosan megújuló társadalmi és gazdasági kapcsolatok megerősítésével, tudás és a gazdasági fejlesztések településévé váljon az Európai Unió átlagához ütemesen felzárkózó Magyarországon.

A stratégiai célkitűzései:

- Gazdaságfejlesztés
- Turisztikai célú fejlesztések
- Közlekedési infrastruktúra-fejlesztés
- Humán infrastruktúra-fejlesztések
- Településfejlesztési akciók

Ezek a prioritások a horizontális elvek mentén kapcsolódnak az esélyegyenlőséghez. A fejlesztések, tervezések és programok végrehajtása közben, minden területen biztosított a valamilyen módon hátrányos helyzetűnek számító lakosok valós érvényesülése, főképp a humán infrastruktúra területén.

A település ezen felül rendelkezik ifjúságpolitikai és környezetvédelmi koncepcióval.

A dokumentumok a település értékeinek megőrzését, hagyományainak és környezetének fenntartását fogalmazzák meg a saját célterületükre vonatkozóan. A koncepciók magukba foglalják többek között az esélyegyenlőség előmozdításához szükséges célokat, intézkedéseket.

A települést meghatározó legfőbb koncepció az esélyegyenlőségi programhoz is kapcsolódóan a több települést összefogó Szegedi Kistérség Többcélú Társulásának szociális szolgáltatástervezési koncepciója. A koncepció célja: egyes ellátási formák az azt igénybe venni kívánók részére

elérhetőek legyenek, a szociális ellátás megfeleljen a szakmai és a jogszabály által megkívánt kritériumoknak, az ellátó rendszer hatékonyan, eredményesen működjön.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program egyik legfontosabb kapcsolódási pontja a társulások közül a községben a Szegedi Kistérség Többcélú Társulásának röszei intézménye, a Szociális Szolgáltató Központ. A Szociális Szolgáltató Központ keretein belül a következő szakfeladatok működnek:

- Védőnői Szolgálat
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő Szolgálat
- Tanyagondnoki szolgálat
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzéséhez szükséges statisztikai adatok a TEIR, valamint a KSH-TSTAR adatbázis rendszeréből származnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	45,23	33,29
2017	45,15	29,81
2018	47,46	28,22
2019	47,68	26,09
2020	49,56	25,68
2021	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A településen élők jövedelmi helyzetéről helyben nincsenek információk, csak a központi adatokra támaszkodunk. Az adófizetők száma emelkedő tendenciát mutat, eközben csökken azok száma, akik 1 millió forintos jövedelemsáv alatt fizetnek adót. A mélyszegénységben élők bevételeinek számottevő része továbbra is a szociális ellátórendszerből származik. A szegénységben élő családok továbbra is küzdenek az alacsony iskolázatlanságból és a tartós munkanélküliségből fakadó hátrányokkal.

A településen élő családok mindannyian rendelkeznek különböző állapotban lévő ingatlannal (családi ház vagy tanya). Az ingatlanok állapotáról nincsenek rendszeres felmérések, ezáltal adatok sem. A tulajdonosok igyekeznek anyagi lehetőségeiket is figyelembe véve a szükséges karbantartásokat elvégezni, illetve a tanyafejlesztés kiemelt szempont a település közép- és hosszútávú terveiben.

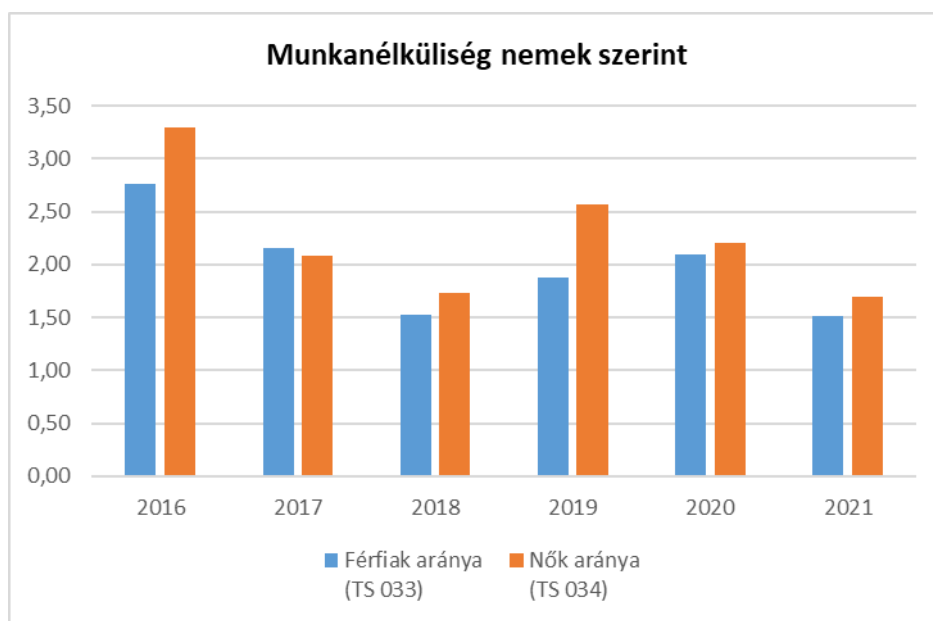
A településen nincs számottevő roma közösség, nem működik önkormányzatuk, se őket képviselő szervezet, a roma családok jövedelmi és vagyoni helyzetéről nincsenek információink.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,76	3,30	3,03%
2017	2,16	2,08	2,12%
2018	1,52	1,73	1,63%
2019	1,88	2,57	2,23%
2020	2,10	2,21	2,16%
2021	1,51	1,70	1,61%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Az állandó népességben belül a férfiaknál és a nőknél is párhuzamosan mozgott a nyilvántartott álláskeresők száma. Mind a férfiaknál, mind a nőknél a 2016-os magasabb szintről először jelentősen lecsökkent, majd 2019-ben ismét jelentősen emelkedett, majd ezután visszatért a 2019. év előtti szintre. Általánosságban elmondható, hogy a nők körében nagyobb a munkanélküliség aránya.

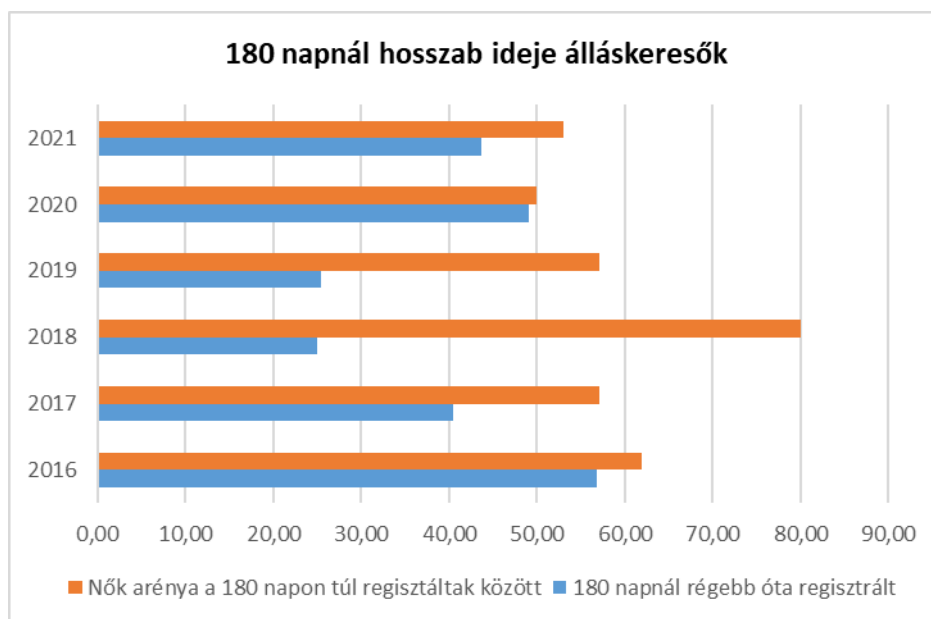
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	74	52	40	55	53	39
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	1,00	1,00	3,00	0,00	4,00
	%	5,41%	1,92%	2,50%	5,45%	0,00%	10,26%
21-25 év	Fő	10,00	5,00	3,00	11,00	5,00	4,00
	%	13,51%	9,62%	7,50%	20,00%	9,43%	10,26%
26-30 év	Fő	4,00	7,00	4,00	5,00	2,00	3,00
	%	5,41%	13,46%	10,00%	9,09%	3,77%	7,69%
31-35 év	Fő	5,00	5,00	3,00	5,00	4,00	2,00
	%	6,76%	9,62%	7,50%	9,09%	7,55%	5,13%
36-40 év	Fő	8,00	4,00	2,00	3,00	5,00	2,00
	%	10,81%	7,69%	5,00%	5,45%	9,43%	5,13%
41-45 év	Fő	11,00	8,00	8,00	5,00	8,00	2,00
	%	14,86%	15,38%	20,00%	9,09%	15,09%	5,13%
46-50 év	Fő	7,00	5,00	6,00	5,00	6,00	2,00
	%	9,46%	9,62%	15,00%	9,09%	11,32%	5,13%
51-55 év	Fő	4,00	2,00	1,00	3,00	1,00	3,00
	%	5,41%	3,85%	2,50%	5,45%	1,89%	7,69%
56-60 év	Fő	12,00	6,00	2,00	2,00	2,00	2,00
	%	16,22%	11,54%	5,00%	3,64%	3,77%	5,13%
61 éves, vagy afeletti	Fő	9,00	9,00	10,00	13,00	20,00	15,00
	%	12,16%	17,31%	25,00%	23,64%	37,74%	38,46%
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Itt is megfigyelhető az előző táblázatban látott tendencia, mely szerint egy magas szintről először csökkent a szám, majd 2019-ben emelkedett és utána lecsökkent a 2019. évet megelőző szintre. A nyilvántartott álláskeresők száma 31-35 évtől a 46-50 éves korosztályig a legkevesebb és – némi meglepetésre – az 56-60 éves korosztályban. A többi korosztályban magasabb az arány, kiugróan magas a 61 éves, vagy afeletti korosztályban.

A foglalkoztatás szempontjából már régóta hátrányos helyzetűek közé sorolhatók a településen élő idősebb, nyugdíj előtt álló emberek. A fiatal pályakezdők, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők is nehezebben találnak állást.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	56,76	61,90
2017	40,38	57,14
2018	25,00	80,00
2019	25,45	57,14
2020	49,06	50,00
2021	43,59	52,94

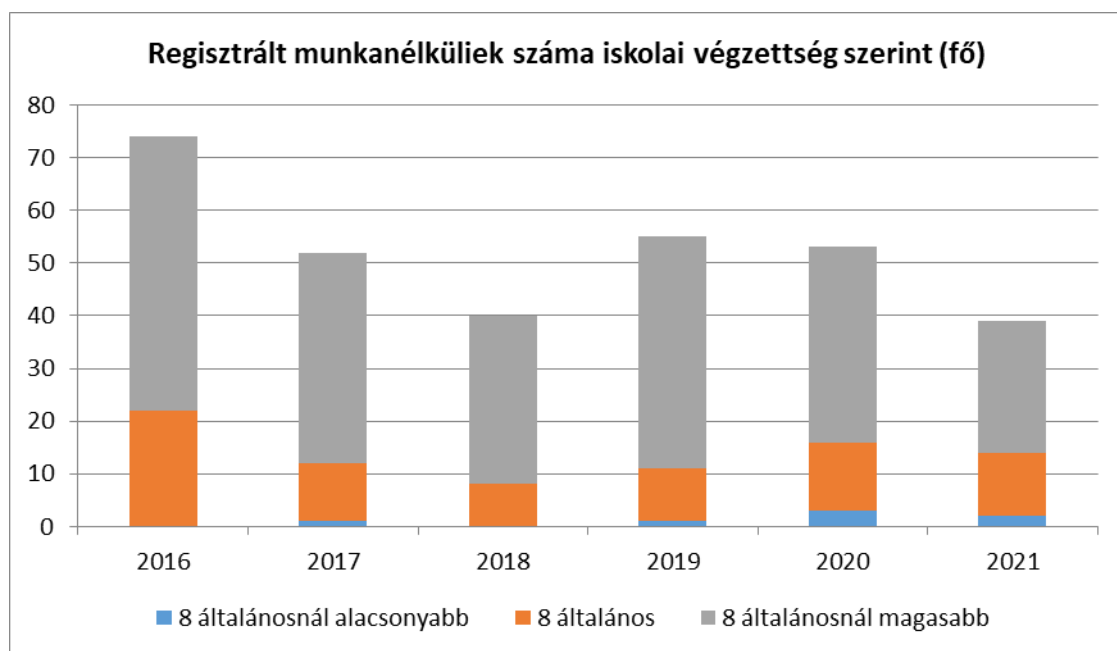
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az előzőekben jelzett hullámzó tendencia egy éves késéssel figyelhető meg, itt 2020-ra történt meg az ismételt emelkedés és utána csökkent a szám. A 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők között is a nők vannak többen.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	74	0	0,00%	22	29,73%	52	70,27%
2017	52	1	1,92%	11	21,15%	40	76,92%
2018	40	0	0,00%	8	20,00%	32	80,00%
2019	55	1	1,82%	10	18,18%	44	80,00%
2020	53	3	5,66%	13	24,53%	37	69,81%
2021	39	2	5,13%	12	30,77%	25	64,10%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A munkanélküliség mutatói és az alacsony iskolázottság arányai a településen nem függenek össze. A nyilvántartott állás keresők között a legnagyobb csoportot azok alkotják, akiknek 8 általánosnál magasabb az iskolai végzettsége, ők több, mint kétszer annyian vannak, mint az alacsonyabb iskolai végzettségűek összesen. Azok, akik 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkeznek, a legkisebb arányban szerepelnek a nyilvántartásban. Az adatok alapján ez a tendencia folyamatosan fennáll.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	38	32
2017	34	25
2018	44	20
2019	25	18
2020	60	16
2021	22	13
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó kormányrendeletek keretein belül történik a településen a közfoglalkoztatottak munkavégzése.

A közfoglalkoztatásban munkát végzők száma folyamatosan csökkent, 2021-ben már 60 %-kal kevesebben voltak a programban, mint 2016-ban. Az elmúlt években többen is részt vettek Európai Unió támogatásban részesülő programokban szervezett képzésben, hogy ez által is segítsék a nyílt munkaerőpiacra történő visszatérésüket. A képzésnek és az egyéni ambícióknak köszönhetően többen is sikeresen váltottak.

A településen közfoglalkoztatásban dolgozók oktatási, nevelési, szociális, közművelődési intézményekben kapnak feladatokat. Jellemzően tartósan munkanélküli, alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők kerülnek közfoglalkoztatásba. A 2022-ben futott programban 8 főt foglalkoztatott az önkormányzat, a 2023-ban indult programban 5 fő foglalkoztatására történt hatósági szerződés megkötése.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Röszke aktív korú lakosai foglalkoztatottság szempontjából nagy százalékban el tudtak/tudnak helyezkedni. Négy nagy területre oszlik a helyi lakosok foglalkoztatása Röszkén.

- Egyrészt a közigazgatási, oktatási, kulturális intézmények dolgozóira, akik 80%-ban Röszkén élő lakosokat jelentenek.
- Másrészt a településen működő vállalkozások is sok helyi embernek biztosít állást.
- Harmadrészt a foglalkoztatást jelentős mértékben az őstermelői munka adja a település lakóinak, hiszen az itt élők legalább 6 %-a mezőgazdasággal foglalkozik családi gazdaságban.
- Egyéb elhelyezkedés szempontjából fontos kiemelni a helyi kereskedelmi, és ipari egységek dolgozóit, a határátkelőhelyet, mint jelentős munkáltatót.

A település közel fekszik Szeged városához, mely méretének és vármegyeszékhely voltának köszönhetően szintén több lehetőséget biztosít a röszkei embereknek a foglalkoztatáshoz. A munkavállalók ingázása is megoldott a település belterületéről. Helyközi buszjáratok segítségével (Volánbusz Zrt.) könnyen és gyorsan (mindössze 25 perc alatt) el lehet jutni a Szegedre, a járatok munkanapokon sűrűn járnak, és az akadálymentesítés érdekében menetrend szerinti alacsonypadlós járatok is indulnak. Az ingázás nehezebben oldható meg azon munkavállalók esetében, akik külterületről, a tanyákról járnak dolgozni. Ebben az esetben a járatok sűrűsége nem minden esetben illeszkedik a munkavállalókhoz, azonban a legtöbb esetben, aki megteheti, kocsival/biciklivel jár be dolgozni.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	74	8
2017	52	3
2018	40	0
2019	55	6
2020	53	2
2021	39	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a nyilvántartott állás keresők száma az összlakossághoz képest nem jelentős (kb. 1 %), ezen belül pedig a pályakezdő állás keresők száma elenyésző.

Településünkön állandó foglalkoztatást megkönnyítő programok, felnőttképzések, középfokú képzések nem találhatók és nem is biztosítottak. Ennek egyik fő oka a vármegyeszékhely közelsége, ahol rengeteg lehetősége van a közép- vagy felsőfokú intézményben tanuló helyi fiataloknak a számukra megfelelő képzéseken részt venni. A másik ok pedig, hogy a település demográfiai adatai sem indokolják ezen korosztály számára az ilyen jellegű programok létrehozását.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Szaktám és képzéseket a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztályával, valamint a hivatal Szegedi Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályával együttműködve tanulhatnak az állás keresők, amely részükre térítésmentes. A településen továbbá a családsegítő szolgálat munkatársai is segítenek az őket felkereső munkanélkülieknek. Internetes portálokon való állás keresésben és akár az önéletrajz megírásában is segítenek a tartósan

munkanélkülieknek vagy az alacsonyabb iskolai végzettségűeknek is, valamint segítenek számukra abban is, hogy érdeklődésüknek megfelelő képzést találjanak, arra jelentkezzenek. Helyben közfoglalkoztatást keretében történik foglalkoztatás.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők nagy százalékban az önkormányzati fenntartású intézményekben a közfoglalkoztatás keretében dolgoznak.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön a hátrányos megkülönböztetés nem jellemző.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A helyi lakosok, az álláskereső a digitális ismeretek megszerzéséhez szükséges képzésekről szintén a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztályánál, valamint a hivatal Szegedi Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályánál érdeklődhetnek. A Családsegítő Szolgálathoz is fordulhatnak segítséget kérni. A településen működő Röszei Kaláka Hagyományörző és Közhasznú Egyesület nyert pályázatot a különböző korcsoportok informatikai képzéséhez és az internetes szolgáltatás széleskörű kiépítéséhez. Különböző korosztályok számára ingyenes informatikai képzéseket tartottak, melyeknek nagy sikere volt, mert vagyoni helyzettől függetlenül lehetett jelentkezni.

A GINOP 3.3.1 Digitális Jólét pályázat kapcsán közösségi internet hozzáférési pontok épültek ki és a szolgáltatási portfóliókat bővítettük. A település belterületén kiépített internethálózat található.

A mélyszegénységben élő családok digitális ismereteiről, informatikai eszközzel ellátottságáról és internet előfizetéssel kapcsolatos szokásaikról nem gyűjtünk adatokat, csak általánosságban mondható el, hogy mobiltelefonnal rendelkeznek, azt használják. A pandémia alatt elrendelt digitális oktatásnál sem az eszközök hiánya volt jellemző, hanem bizonyos szülők és a gyerekek elégtelen hozzáállása.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	74	3,43%	18	24,32%
2017	52	2,42%	20	38,46%
2018	40	1,84%	25	62,50%
2019	55	2,48%	32	58,18%
2020	53	2,43%	32	60,38%
2021	39	1,78%	25	64,10%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	14	18,92%	n.a.	-	32	43,24%
2017	11	21,15%	18	33,85%	31	59,62%
2018	2	5,00%	9	22,83%	27	67,50%
2019	1	1,82%	2	3,64%	33	60,00%
2020	4	7,55%	6	12,09%	36	67,92%
2021	2	5,13%	6	15,92%	27	69,23%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	8
2018	6
2019	6
2020	5
2021	4

Az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma az utóbbi években a nyilvántartott álláskeresők számának 60-64 %-a körül mozog, az ellátás lejárta után az marad nyilvántartásban, aki aktívan együttműködik az álláskeresőben az illetékes hivatallal.

Az álláskeresők (amíg az álláskeresői nyilvántartásban szerepelnek) többen részesülnek valamilyen ellátásban, legyen az szociális ellátás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. A tendencia hullámzó, emelkedés után jelenleg a csökkenő ágban vagyunk.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1400	0	0,00	33,07	70,50	79,07
2017	1400	0	0,00	33,07	70,43	79,29
2018	1401	4	2,86	32,83	71,02	79,87
2019	1402	3	2,14	32,67	71,11	80,39
2020	1405	4	2,85	32,53	71,32	80,57
2021	1409	6	4,26	32,29	71,68	81,55
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

A településen a lakások száma belterületen és külterületen összesen változatlanul 1 400 db körüli számot mutat, új lakás kevés épült. Arról nincsenek adataink, hogy mennyi az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma. A lakások kb. 1/3-a kisebb méretű. A belterületen és a külterület egyes részein van kiépült víz és szennyvíz hálózat, az itt lévő lakások szinte kivétel nélkül csatlakoztak a hálózathoz.

Röszke község területén hajléktalan személyek nem élnek, illetve telepek és szegregátumban élők sincsenek, ebből kifolyólag intézkedést sem generálunk ezekhez a célcsoportokhoz.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában 7 db bérlakás van, ezek mind elégséges lakhatási körülményeket biztosítanak. Szociális lakásállomány és egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

b) szociális lakhatás

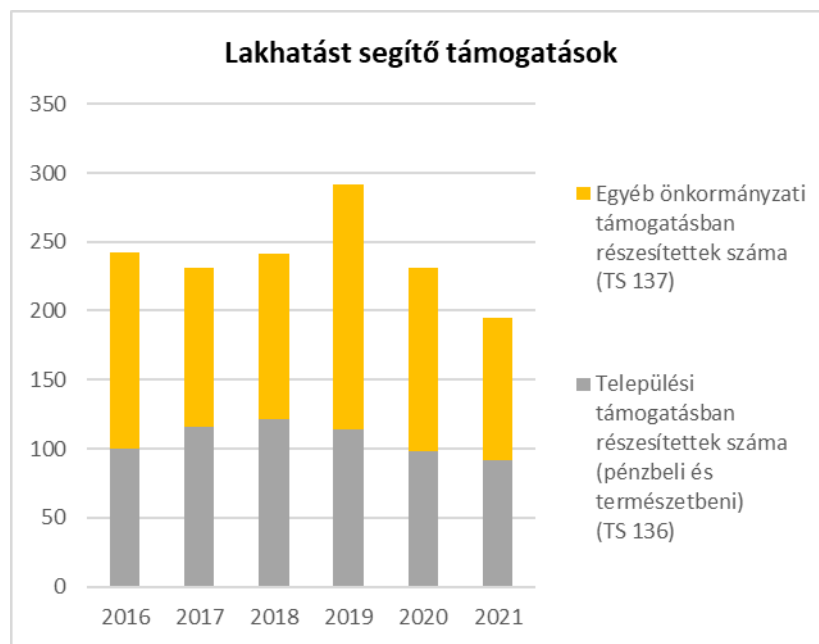
A településen nincs szociális lakhatási lehetőség.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	100	142
2017	116	115
2018	121	120
2019	114	178
2020	98	133
2021	92	103
Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés		

Az összes települési támogatásban részesültek közül a lakhatást segítő támogatásban részesültek száma évek óta 40-50 % körül mozog. Lakhatást segítő támogatás a lakásfenntartás költségeihez való hozzájárulás, illetve a szociális tüzelőanyag biztosítása.

f) eladósodottság

Az eladósodás általában a halmozottan hátrányos helyzetű, munkanélküliséggel küzdő vagy alacsony jövedelmű, több gyermekes családokat, illetve az alacsony nyugdíjjal rendelkező időseket fenyegetheti. Az önkormányzat adósságcsoökkentési támogatást nem állapít meg, azonban a sürgető problémák megoldásához rendkívüli települési támogatás igényelhető.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Röszke település külterületén 500 db tanya található 776 fő lakossal. A tanyagondnoki szolgálat munkatársának adatai alapján, a tanyán élőknek kb. a 30%-a van ellátva gázzal, viszont 85 %-a árammal ellátott ingatlanban él. A lakhatási körülmények 20-30 ember számára nem megfelelőek. 2-3 tanyán nincs áram, a tanyák 80%-ban nincs vezetékes víz. A tanyákhoz vezető föld utak karbantartása folyamatos.

A buszközlekedés jónak mondható, egész nap vannak járatok elsősorban Szegedre, másodsorban Mórahalomra. A külterületen, a tanyán élők közösségi közlekedéséhez segítséget nyújtva fedett buszvárók és biciklitárolók kerültek kialakításra. Több tanya is pályázott és nyert támogatást energiahatékonyságuk növelése érdekében napelemes rendszer kialakítására. Az elmúlt időszakban már többen is megépítették a házi napelemes rendszert.

Szigetüzemű napelemes közvilágítási kandelábereket telepítettünk Röszke külterületén több pontra is. Elsősorban forgalmas útkereszteződéseknel és buszmegállóknál létesítettünk ezzel a technológiával működő közvilágítást. A község külterületére összesen 10 darab napelemes kandelábert telepítettünk, mely jelentős fejlesztés, hiszen a külterület majdnem 90%-át teszi ki a településnek. Az elhelyezési pontokat az alapján határozták meg, hogy melyek a legforgalmasabb, a legtöbbet használt és a leginkább balesetveszélyes területek, ahol a legnagyobb szükség van a kivilágításra.

A hulladék gyűjtése és elszállítása folyamatosan működik, szelektív hulladékgyűjtő szigetet is kihelyeztünk.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Településünk telepekkel és szegregátumokkal nem rendelkezik, így intézkedést sem generálunk ehhez a területhez

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Településünk telepekkel és szegregátumokkal nem rendelkezik, így intézkedést sem generálunk ehhez a területhez

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A településen nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogygyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	1	n.a.	n.a.
2017	0	2	1	1	87	17,81
2018	0	2	1	1	80	19,26
2019	0	2	1	1	72	10,17
2020	0	2	1	1	66	12,70
2021	0	2	1	1	66	13,51
Forrás: TelIR, KSH Tstar						

A településen két felnőtt háziorvosi rendelő, egy gyermekorvosi rendelő és egy fogorvos látja el a betegeket. A rendelők felszereltsége és szakszerűsége megfelel a kor kívánalmainak. Az összes egészségügyi intézmény akadálymentesített, a feladatokat megfelelő képzettségű háziorvosok látják el, egy-egy asszisztens segítségével.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végzi az oktatási intézménnyel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. A településen folyamatos az egészségmegőrző szűrőprogram, melynek eredményeként a gyermek alkatára vonatkozó jellemzőkön túl – magasság, hízásra való hajlam stb. – tanácsot kapnak a helyes életmód kialakítására, választható sportágra, munkaterületre.

Emellett a településen az Egészségvédő Egyesület minden évben Egészséghetet szervez a település lakosai számára. A rendezvényen különböző szakterületek szűrő vizsgálataitól kezdve a prevenció előadásokon át, előzetes bejelentkezéseket követően ingyenesen - bizonyos szűréseknél meghatározott díj ellenében - mindenki részt vehet.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs lehetőségek közül településünkön csak az érvényes szakvéleménnyel rendelkező gyermekek számára elérhető a fejlesztés az óvodában. Háziorvosi beutalóval a közeli ellátó intézménybe mehetnek a betegek: egyrészt Mórahalomra az Erzsébet Gyógyfürdőbe, másrészt Szegedre az Anna fürdőbe.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás az utóbbi években településünkön is egyre fontosabbá válik. A helyi közétkeztetést a Röskei Polgármesteri Hivatal a konyhai telephelyén működteti. A menük tervezése során igyekeznek a bölcsődés, az óvodás és iskoláskorú gyermekek étkezésébe változatosságot vinni, amelyek megfelelnek az egészséges étrendre vonatkozó jogszabályi elvárásoknak is.

Az étkeztetést a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról határozza meg.

A rendelet előírja a naponta biztosítandó élelmiszereket, élelmiszercsoportokat. Pl.: tej, tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök mennyiségét, teljes kiőrlésű gabona alapú élelmiszerek biztosítását, bő olajban sült ételféleségek mennyiségét 10 élelmezési napra vonatkoztatva, az egy adag étel elkészítéséhez felhasználható nyersanyagok mennyiségét és a készétel adagolási útmutatóját is. A felhasználható só és cukor mennyiségét is előírja. Ezek figyelembe vételével több zöldség, gyümölcs kerül napi szinten az asztalra és ételek elkészítésével törekszenek a korszerű-, egészséges táplálkozás irányelveit figyelembe venni, és a konyha technológiát ehhez igazítani. Pl. bő olajban sült ételek helyett sütőben sütést végzünk vagy a hagyományos rántás helyett habarást, szórást alkalmazunk. A helyi termelőket is bevonják a napi munkába, hiszen a helyileg termelt zöldségek, gyümölcsök (vagy akár a fűszerpaprika is) kerülnek a fogyasztók elé az asztalra.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön a sportot szerető, sportolni vágyó lakosok számára remek sportolási lehetőségek vannak. Ezek a lehetőségek magukba foglalják a rendszeres testmozgástól a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzéshez minden kapcsolódó területet. A település korszerű tornacsarnokkal, műfüves grund foci pályával, labdarúgópályával rendelkezik, melyhez korszerű és higiénikus öltözőt építettek.

A Röszei Sportkör keretein belül működik a labdarúgó és a lövész szakosztály. Minden héten az amatőr asztaliteniszeseknek is helyet adunk a játék gyakorlására.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen meglévő személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások, amelyeket a Szegedi Kistérség Szociális Szolgáltató Központ lát el, a rászorulóknak számára hozzáférhetők.

g) drogvédelem szolgáltatások;

A település általános iskolájában a DADA program keretein belül tartottak előadásokat a gyerekek számára, valamint a Családsegítő Szolgálat kíséri figyelemmel a veszélyeztetett személyeket, családokat.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A közzolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: Önkormányzati adat	

A településen népkehonyha nem működik.

Közgyógyellátási igazolványt a kormányhivataloknál lehet igényelni, a 3.6.1 táblázat adatai szerint számuk csökkenő tendenciát mutat. Települési támogatásként a gyógyszerköltségekhez való támogatást kaphatnak a rászorulóknak. Szintén települési támogatásként biztosítunk ápolási díjat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	igen	2 400	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A Közösségi Színtér, Könyvtári, Információs és Közösségi Hely otthont ad minden rendezvénynek, legyen az szabadidős foglalkozás, egészségmegőrző programok, vagy kötetlen szórakozás, ez utóbbira e-Magyarország Pontként működve egyre több lehetőséget biztosítunk, hiszen a gyerekek ingyenesen internetezhetnek. Ebben az épületben összpontosul minden: hagyományok és haladás jól megférnek egymás mellett, sőt, nem létezhetnek egymás nélkül. A kultúrotthon falai között hagyományőrző programok éppúgy működnek, mint településfejlesztő előadások, nyugdíjas rendezvények és ifjúsági programok. Elhelyezkedése nagyon szerencsés, hiszen a település központjában, az iskola, az óvoda, a teleház és az önkormányzat épületének közvetlen közelében van. Az

épület emeletén kapott helyet a könyvtár, mely 1952-ben nyílt meg. Két részlegben, egy felnőtt és egy gyermekeket kiszolgáló helyiséggel működik. Feladata, hogy közreműködjék az általános műveltség terjesztésében, az ízlés, életmód és az értékek közvetítésében, szakmai tájékozódásban, a szabadidő hasznos eltöltésében.

A közösségi szintér működése során számos kulturális programnak adott helyet. Rösztke Község Önkormányzatával és minden intézménnyel, civil szervezettel együtt azon munkálkodik, hogy kibővítsék szolgáltatásaikat és minél szélesebb körben tudják kielégíteni a településen élők és az ide látogatók igényeit.

Az iskola mellett található a modern sportcsarnok, ahol nemcsak az iskolai testnevelés órákat tartják meg, hanem egyéb szabadidős tevékenységre is igénybe vehető.

A sportpálya a Rösztkei Sportkör labdarúgó szakosztályának bázisa, de a lakosság is használhatja.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélés szabályait jellemzően mindenki betartja, a kisebb nézeteltérések is előbb-utóbb rendeződnek. Etnikai konfliktusok nem fordulnak elő.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Működik a településen a Magyar Katolikus Karitaszt rösztkei csoportja. Tevékenységük a 2015-ös menekültválság alatt a menekültek ellátása kapcsán megerősödött. Végzik továbbá a betegek, idősek, szociális otthonban lakó rösztkeiek látogatását, beszélgetnek a magányos, egyedül élő idős emberekkel. A lakók, szomszédok figyelnek egymásra.

Az önkormányzat – anyagi lehetőségeire figyelemmel - a nagycsaládosoknak karácsonyi csomagot ajándékoz.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nincs számottevő nemzetiség, sem önkormányzat, sem civil szervezet nem működik.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Rösztken több civil szervezet is működik különböző érdeklődésű embereket összefogva, kezdve a természetvédelemtől a horgászatot, sportot, egészségvédelemtől át a polgárőrségig. Külön szervezetük van a gazdáknak, vadászoknak, a teleház is ebben a formában működik. Ugyan nem civil szervezeti státuszban, de fontos megemlíteni a nyugdíjas klubot.

Az önkormányzat, pénzügyi lehetőségeit is figyelembe véve, minden évben hirdet pályázatot a civil szervezetek által igénybe vehető támogatásra.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem található sem roma nemzetiség, sem más kisebbségi önkormányzat. Az ehhez a célcsoportot kapcsolódó szervezettel sem állunk partnerségi kapcsolatban.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatási program folytatása.
Pályakezdők munkába állásának nehézsége.	A személyi kompetenciáknak megfelelő képzés kiválasztása már az általános iskolában.
Lakhatási problémák.	A lakhatással kapcsolatos települési támogatások fenntartása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

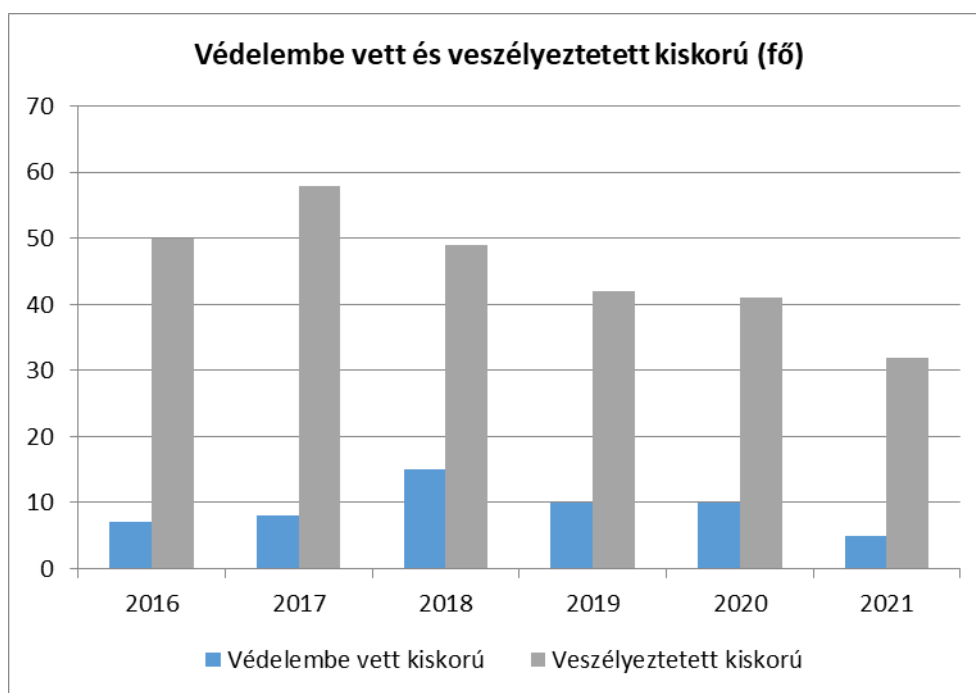
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak, nők)	1 883	1 766	3649	51,60%	48,40%
0-2 évesek (összes száma, aránya)			70	1,92%	
0-14 éves (férfiak, aránya; nők, aránya)	255	199	454	6,99%	5,45%
15-17 éves (férfiak, aránya; nők, aránya)	56	60	116	1,53%	1,64%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A gyermekek a település állandó népességének kb. 15,5 %-át teszik ki. A születések száma az utóbbi időben emelkedést mutat, illetve több, gyermekes család is Röszkét választotta lakóhelyül.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
	Fő	Fő
2016	7	50
2017	8	58
2018	15	49
2019	10	42
2020	10	41
2021	5	32
Forrás: SZKTT Szociális Szolgáltató Központ		

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma csökkent, ugyanígy a védelembe vett kiskorú gyermekek száma is.

A hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma nem jelentős. A településen van házi gyermekorvosi ellátás, ahol a betegek az állapotuknak megfelelő alapellátást megkapják és szükség szerint a megfelelő szakellátási helyre történő beutalásuk is megtörténik. Azon családok esetében, ahol szociális vagy lakhatási jellegű probléma merül fel, a család körülményeinek felmérését követően történnek intézkedések.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	72
2017	50
2018	35
2019	37
2020	29
2021	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A megállapított támogatások száma folyamatosan csökkent, most már harmada az induló állapotnak. Ez a gyerekek 570 fős létszámának 4,04 %-a.

A 2022. évi adatok szerint 9 családban 21 gyermek számára került megállapításra a támogatás, tehát, ha kis mértékben is, ismét csökkenés tapasztalható.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	11	10	21
2017	12	10	22
2018	6	8	14
2019	8	10	18
2020	8	8	16
2021	8	6	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az árvaellátás a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény alapján járó ellátás, mely jövedelemtől függetlenül jár a jogosultaknak, megállapítását államigazgatási szerv végzi. Az önkormányzat nem gyűjti ezeket az adatokat.

Az önkormányzatban helyben települési támogatás keretében nyújt gyermek jogán járó juttatást. 2018. december 31-ig „fiatalok életkezdési támogatása” jogcímen történt a megállapítás 20 000,- Ft összegben, ez tulajdonképpen a „babakötvényhez” nyújtott támogatás volt. 2017-ben 6 fő, 2018-ban 1 fő után vették igénybe a szülők. Ezt váltotta 2019. január 1. napján a „gyermek születéséhez nyújtott támogatás” 30 000,- Ft/fős összege, 2019-ben 33, 2020-ban 27, 2021-ben 20, 2022-ben pedig 17 gyermek után került megállapításra.

A nyári gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan az önkormányzat önerőből az egyébként jogszabályi előírás alapján jogosult gyermekeken túl 2017-ben 57, 2018-ban 26, 2019-ben 25, 2020-ban 16, 2021-ben 19, 2022-ben további 18 gyermeknek biztosította az ingyenes nyári étkezést.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett, az intézményekben történő közétkeztetés. A jogszabályok pontosan meghatározzák azon gyermekek körét, akik a bölcsődében, óvodában, iskolában ingyenesen vagy kedvezményesen étkezhetnek, ezek vizsgálata az intézmények feladata. A legnagyobb szegmense az ingyenes étkezőknek azok, akik jövedelmi helyzet alapján kapják térítésmentesen az étkezést. Ez inkább a bölcsődében, óvodában étkezőkre jellemző.

Intézményeinkben az alábbiak szerint oszlik meg az étkező, valamint az ingyenesen étkező gyermeke száma:

Intézményi gyermekétkeztetés			
Év	Összes étkező száma	Ingyenesen étkezők száma	Ingyenes étkezők aránya az összes étkezőhöz (%)
2017	274	147	53,65
2018	261	141	54,02
2019	294	134	45,45
2020	271	131	48,34
2021	300	141	47
2022	291	105	36,08
Önkormányzati adatgyűjtés			

Az adatok változó tendenciát mutatnak, jelenleg a csökkenő ámban vagyunk.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Pontos számadattal nem rendelkezünk az eddig előfordult esetekkel kapcsolatban. Azonban fontos szem előtt tartani, hogy a Magyarországon is hatályos Gyermekejogi

Egyezmény értelmében az állam különleges védelmére és segítségére jogosult minden gyermek, aki ideiglenesen vagy véglegesen meg van fosztva családi környezetétől.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nem releváns.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	117	58,50
2017	2	103	51,50
2018	2	99	49,50
2019	2	106	53,00
2020	2	111	55,50
2021	2	131	65,50
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

Röszke községben 2 védőnői körzet van, 2 betöltött státusz.

A körzetekhez nagy külterületi lakott rész is kapcsolódik.

Egy főre jutó létszámok: 2023

- I. védőnői körzet - Várandósok száma: 11
- gyermekek száma: 178
- II. védőnői körzet - Várandósok száma: 9
- gyermekek száma: 230

Feladatának célja: a családok egészségének megőrzése, segítségére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészség romlásának a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

Feladata ellátása során kapcsolatot tart és együttműködik az egészségügyi alap és szakellátás, a közoktatás, a gyermekjóléti, a szociális és családepítést végző intézmények illetékes szakembereivel.

Szakmailag együttműködik a házi gyermekorvossal, a szülész-nőgyógyász szakorvossal. Gyógykezelésben részesülő személyek esetén a védőnő az orvos rendelkezése szerint jár el.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	806	0
2017	0	2	1	808	0
2018	0	2	1	800	0
2019	0	2	1	821	0
2020	0	2	1	830	0
2021	0	2	1	890	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

Településünkön az alapellátásban 1 fő gyermekorvos látja el a betegeket, szakellátást Szeged városban tudnak igénybe venni. Az ellátott gyermekek száma több, mint 800 fő, a gyermekorvos nemcsak a területi ellátási kötelezettség alapján végzi tevékenységét, hanem a környező településekről is fogad betegeket a praxisban.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

	ÓVODA					BÖLCSŐDÉBEN
	Gyógy- pedagógiai fejlesztés (fő)	Szomato- pedagógia fejlesztés (fő)	Tiflopedagógiai fejlesztés (fő)	BTM-N-s fejlesztés (fő)	Logopédiai fejlesztés alapellátás (fő)	SNI-s gyermek (fő) ODÚ Központban korai fejlesztés
2018	3	---	---	3	20	---
2019	3	1	---	2	17	---
2020	2	1	1	5	23	---
2021	2	1	1	4	16	---
2022	1	1	1	4	20	2

Forrás: Röszei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde

Az óvodában és a bölcsődében a szakvéleménnyel rendelkező gyermekek számára szükséges fejlesztő foglalkozások biztosítottak.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A család- és gyermekjóléti szolgálatot Röszei az SZKTT Szociális Szolgáltató Központ látja el. Feladataik többek között a problémák felderítése, jelzőrendszer működtetése, szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás, információk gyűjtése, tájékoztatás.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	24	24
2017	24	24
2018	24	24
2019	24	24
2020	24	24
2021	24	24

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	24	24
2017	0	0	0	0	0	0	24	24
2018	0	0	0	0	0	0	24	24
2019	0	0	0	0	0	0	24	24
2020	0	0	0	0	0	0	24	24
2021	0	0	0	0	0	0	24	24
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés								

Településünkön a bölcsődei ellátás az óvodai ellátással közös intézmény keretein belül történik. A bölcsődében két csoportban, maximális kihasználtsággal vannak a gyerekek. Munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde és mini bölcsőde nincs a községben.

f) gyermekvédelem;

A településen jól működik a gyermekvédelmi jelzőrendszer, ahol a főbb intézmények és hivatalos szervek a kapcsolatot tartva szakmaközi megbeszélés keretében próbálnak megoldást találni az adott problémákra. Ezek a megbeszélések mind a szakmai, mind pedig a személyes kapcsolatok által elősegítik a rugalmas, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó közös munkát. Célunk a szociális alapszolgáltató tevékenység folyamatos biztosításával a továbbiakban is a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, segítséget nyújtva azoknak a családoknak, akiknek ez a feladat nehezített, munkánkkal segítséget kívánunk nyújtani a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, életvezetési képességük megőrzése céljából.

A pandémia miatt elrendelet karantén és a digitális oktatás megszűnését követően emelkedő tendenciát mutatnak a gyermekek magatartási, pszichés problémái miatti esetek, melyek kezelése a közeljövő feladata lesz.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat. Krízishelyzet esetén elsősorban a Szociális Szolgáltató Központ településen lakó családsegítő szakemberéhez fordulhatnak az érintettek.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A program 3.6. e) pontjában már kifejtettük a sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségeit, melyek a gyermekekre is ugyanúgy vonatkoznak.

Megerősíthető, hogy a településen minden gyermek és felnőtt szabadon hozzáférhet a sport-, szabadidős és szünidős programlehetőségekhez. A település intézményei és civil szervezetei mind hasznos és fontos programokat szerveznek a lakóknak mindenféle hátrányos megkülönböztetés nélkül. A gyerekeknek lehetőségük van néptáncot, modern táncot tanulni, melyekhez a helyszínt az önkormányzat biztosítja. Az óvodásoknak van „ovifoci” pályájuk. Nyári szünetben általában szervez tábor az Orbán Dénes Általános Iskola. Kézműves tábor szervez a közösségi színtér, játszótábor a Szociális Szolgáltató Központ. Az iskolában működnek különféle szakkörök, amelyek a gyerekek igényeit

tartják szem előtt és a sportolási lehetőségek is adottak. Minden évben az iskola ötödik osztályosai egy hétig erdei iskolában tanulnak.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az önkormányzatok kötelező feladata. Az iskolában a gyermekek a szülőkkel egyeztetett számú étkezésben részesülnek, az óvodában és a bölcsődében egész napos étkeztetést kapnak. A diétás étkezést is biztosítjuk. A jogszabály alapján a hátrányos helyzetű, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ingyenesen étkezhetnek még a nyári szünetben is. Az önkormányzat a kötelező ingyenes étkeztetésen túl saját forrásból minden évben több rászoruló gyermeknek is biztosít ebédet a nyári szünetben.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen eltérő kultúrájú gyermekek nincsenek. A gyermekeknek szervezett programok nincsenek megkülönböztetve, minden gyereknek szólnak. Nagy sikere van a különböző generációk között szervezett programoknak is, ahol a gyermekek megismerkedhetnek a település történelmével is, ilyenkor közös történetmesélés zajlik.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A Szociális Szolgáltató Központ által szervezett szabadidős programokban elsősorban hátrányos helyzetű vagy nehéz körülmények között élő gyermekek vesznek részt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	122	1	0,82
2017	118	1	0,85
2018	105	0	0,00
2019	116	1	0,86
2020	110	1	0,91
2021	110	2	1,82
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	165	7	4,24
2017	171	4	2,37
2018	192	6	3,19
2019	188	3	1,60
2020	195	2	1,03
2021	193	4	2,07
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulóknak száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	16	0
2017	14	2
2018	13	1
2019	10	0
2020	10	0
2021	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A településen nem jelentős az óvodába és alapfokú iskolába járó hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeke száma. Középfokú oktatási intézményünk nincs. Az óvodában és az iskolában is felkészültek az óvónők és a pedagógusok az SNI-s és a BTMN-es gyermekekkel való foglalkozásra. Az iskola, valamint az óvoda egyik telephelye a település központjában található.

Az óvodás sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekei számára utazó szakemberek látják el helyben a fejlesztéseket.

A Csongrád-Csanád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szegedi Tagintézményének utazó logopédusa látja el alapellátásban a logopédiai fejlesztést, szintén helyben.

A bölcsődés sajátos nevelési igényű gyermeke számára, az Odú Központ Pedagógiai Szakszolgálati Intézmény saját székhelyén, Szegeden biztosítja korai fejlesztés keretében az ellátást.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	121	5	130	2	122	0	0	24
2017	127	5	130	2	118	0	0	24
2018	106	5	125	2	105	0	0	21
2019	113	5	125	2	116	0	0	23
2020	117	5	125	2	110	0	0	22
2021	127	5	125	2	110	0	0	22
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés								

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	20,63	9,09
2017	0	8	1	21,13	8,28
2018	0	9	1	20,89	7,98
2019	0	9	1	20,89	4,79
2020	0	9	1	21,67	7,69
2021	0	9	1	21,44	6,74

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2016	19
2017	15
2018	19
2019	20
2020	18
2021	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvoda évek óta majdnem teljes kihasználtsággal működik. Egyedülállónak számít tanyai óvodai telephelyünk, a Manótanya, ahová a tanyán élő kisgyermek egy külterületi csoportba járnak. Az épületek esztétikailag és funkcionálisan is kielégítenek minden olyan igényt, melyet egy korszerű, színvonalas gyermekintézménytől elvárhatnak a felhasználók és dolgozók is. A központi épületben sószoza egészíti ki a gyermekek életterét, melyet a közös tevékenységek szervezésére alkalmas aulával is kibővíthető. Az épületben egy fejlesztő szoba és elkülönítő is található a kiszolgálóhelyiségeken, felnőtt szociális helyiségeken túl. Az intézményt három oldalról udvar veszi körül, kínálva mindazon lehetőségeket, melyekkel a gyermekekre odafigyelő, velük, értük tervező és szervező felnőtt közösségünk felszerelte. 2003-ban az óvoda megszerezte a teljes körű minőségfejlesztéssel működő intézmény címet is, sőt a Madárbarát-óvoda megtisztelő elnevezést is birtokolja. Településünkön az alapfokú iskolai oktatás egy feladatellátási helyen történik. Jelenleg kilenc osztályban tanulnak a gyermekek, gyógypedagógiai oktatás nem folyik. Az általános iskolások száma kisebb változásokat követve állandónak mondható, bár nem történik meg a kapacitás teljes kihasználása. Ez a város közelségéből adódik. Sok esetben a szülők bent dolgoznak Szegeden és könnyebb nekik, ha nem kell rohanniuk a gyerekért, hanem együtt

jönnek haza. Az iskolában napközi is működik, mellyel a szülők elégedettek, ugyanis tényleges tanulmányi munka folyik a napköziben. A nyolcadik évfolyamot befejezettek száma függ attól is, hogy elsőben hány gyermeket írtak be a szülők az iskolába, a létszám folyamatosan mozog, mennek és jönnek gyermekek.

Az intézményekben az ellátást utazó szakemberek látják el. A pszichológusi szolgáltatást szintén a Csongrád-Csanád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szegedi Tagintézményének szakemberei látják el.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A feladatellátási helyek között nincs szegregációs gyakorlatra utaló jel.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

6. évfolyam	A tanulók átlageredménye		
	Röszkei Orbán Dénes Általános Iskola	országos	községi általános iskolák
matematika	1467	1468	1428
szövegértés	1488	1478	1427

8. évfolyam	A tanulók átlageredménye		
	Röszkei Orbán Dénes Általános Iskola	országos	községi általános iskolák
matematika	1614	1609	1548
szövegértés	1564	1590	1523

Forrás: Röszkei Orbán Dénes Általános Iskola

A 2021. évi országos kompetenciamérés eredményei vagy az országos átlag felett vagy annak a szoros közelében vannak. A községi iskolák átlagát mindkét évfolyam eredményei meghaladják.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	50	14
2017	0	0	58	12
2018	0	0	49	11
2019	0	0	42	10
2020	0	0	41	10
2021	0	0	32	4
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

Röszkén nem működik Biztos Kezdet Gyermekház vagy tanoda. A család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma csökken. Szünidei étkeztetésben nemcsak a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részesülnek, hanem az önkormányzat saját forrásból a röszkei Szociális Szolgáltató Központtal együttműködve további gyermekek számára is biztosít a szünidőben étkezést.

Az óvodának van gyermekvédelmi felelőse, aki folyamatos kapcsolatot tart az óvodapedagógusokkal és a Családsegítő Szolgálat munkatársával, valamint az óvodai szociális segítővel. Szükség esetén, egy-egy rászoruló család megsegítése érdekében együttműködnek.

Hagyományosan karácsonyra gyűjtést szervezünk a szülők körében, Cipősdoboznyi szeretet néven, mellyel szintén a rászoruló családokat segítjük meg a gyerekek számára karácsonyi ajándékokkal.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szülők tartós munkanélkülisége és a társult szociális problémák.	Prevenció, életmódvezetési tanácsadás, szociális ellátórendszer megismertetése.
Több gyermekes családok megélhetési problémái.	Szociális ellátórendszer megismertetése, adományok gyűjtése, önkormányzati támogatások.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké. A három vagy több gyermek nevelése pedig radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyermeknevelés mellett a nők nagyobb részt vállalnak a családon belüli idősök ellátásában is, jellemző, hogy gyermekeik már felnőnek, azonban ekkor a nőkre hárul az idős szülőkről gondoskodás, tehát kénytelenek akár munkahelyüket is feladni, hogy gondoskodhassanak róluk.

A településen az oktatási intézményekben és a Szociális Szolgáltató Központban is nagy többségben nők dolgoznak.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,76	3,3	3,03%
2017	2,16	2,08	2,12%
2018	1,52	1,73	1,63%
2019	1,88	2,57	2,23%
2020	2,1	2,21	2,16%
2021	1,51	1,7	1,61%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Általánosságban elmondható, hogy a nők körében nagyobb a munkanélküliek aránya.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	56,76	61,9
2017	40,38	57,14
2018	25	80
2019	25,45	57,14
2020	49,06	50
2021	43,59	52,94
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők között is a nők vannak többen.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	74	8
2017	52	3
2018	40	0
2019	55	6
2020	53	2
2021	39	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a nyilvántartott állás keresők száma az összlakossághoz képest nem jelentős (kb. 1 %), ezen belül pedig a pályakezdő állás keresők száma elenyésző.

Tapasztalatok szerint a nők között is hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők életkoruk és a változó képzettségi követelmények miatt, valamint a GYED-en, GYES-en lévő nők a munkába való visszatérésükkor.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Külön a női részvétel arányairól önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településen a lakosság egyik fő elfoglaltsága a mezőgazdasági termelés, melyben az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedhetnek. A jelen lévő vállalkozások is alkalmazzák egyszerű munkákra őket.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Önkormányzatunknak nincs tudomása hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	117	58,5
2017	2	103	51,5
2018	2	99	50
2019	2	106	53
2020	2	111	55,5
2021	2	131	65,5
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	24	24
2017	24	24
2018	24	24
2019	24	24
2020	24	24
2021	24	24
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	24	24
2017	0	0	0	0	0	0	24	24
2018	0	0	0	0	0	0	24	24
2019	0	0	0	0	0	0	24	24
2020	0	0	0	0	0	0	24	24
2021	0	0	0	0	0	0	24	24
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés								

Röszkén 2 védőnői körzet van, a státuszok betöltöttek. A körzetekhez nagy külterületi lakott rész is kapcsolódik.

Tevékenységeinek alapelve: a megelőzés, **módszere:** a gondozás.

Az alapellátás keretén belül feladatát önállóan végzi. Tevékenységét a tanácsadóban, a családok otthonában, közösségi programokra alkalmas helyen végzi.

Működési területén feladatai:

- nővédelem
- várandós anyák gondozása
- gyermekágyas anyák gondozása
- 0-6 éves korú gyermekek gondozása
- tanköteles gyermekek gondozása
- családgondozás

Településünkön a bölcsődei ellátás az óvodai ellátással közös intézmény keretein belül történik. A bölcsődében két csoportban, maximális kihasználtsággal vannak a gyerekek. A nyitva tartás igazodik a szülők munkarendjéhez. Munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde és mini bölcsőde nincs a községben.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózaton belül működik leginkább. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a védőnők.

A családsegítést Röszkén 1 fő főállású, felsőfokú végzettségű munkatárs látja el. Feladatai közé tartozik a szociális információs szolgáltatás, veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése, tanácsadás, szociális munka végzése egyénnel és családokkal, valamint a munkanélküliekkel való rendszeres kapcsolattartás

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő erőszakra és a családon belüli erőszakra számszerű adatokkal nem rendelkezünk

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzet esetén elsősorban a Szociális Szolgáltató Központ településen lakó családsegítő szakemberéhez fordulhatnak az érintettek. Anyaoththon és átmeneti otthon nincs.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Településünkön a helyi közéletben diszkrimináció nincs.

A településen az oktatási intézmények valamint a Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője nő. A képviselőtestületben is a polgármester és két képviselőtársa hölgy. Így a női nem megfelelő arányban képviselve van a testületben. A képviselőtestület nemek szerinti száma az utóbbi években nem változott, 3 nő és 4 férfi látja el a feladatokat

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, az alulképzettség, a kismamák bezártság érzése és a magányosság. A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet az állami, önkormányzati vagy szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni. Az alulképzettség kapcsán szoros együttműködés szükséges az egyén és a legtöbbször állami intézmények között. A bezártság és magányosság helyi szintén is könnyebben orvosolható.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A 40 éves vagy annál idősebb nők körében magas a munkanélküliség.	Állásbörze szervezése, tájékoztatás, személyre szabott segítségnyújtás.
A nők nehezen tudják összeegyeztetni családi és munkahelyi feladataikat.	Atipikus és rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése, szemléletformálás.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	625	470	132,98%
2017	638	471	135,46%
2018	668	445	150,11%
2019	698	454	153,74%
2020	715	459	155,77%
2021	716	486	147,33%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

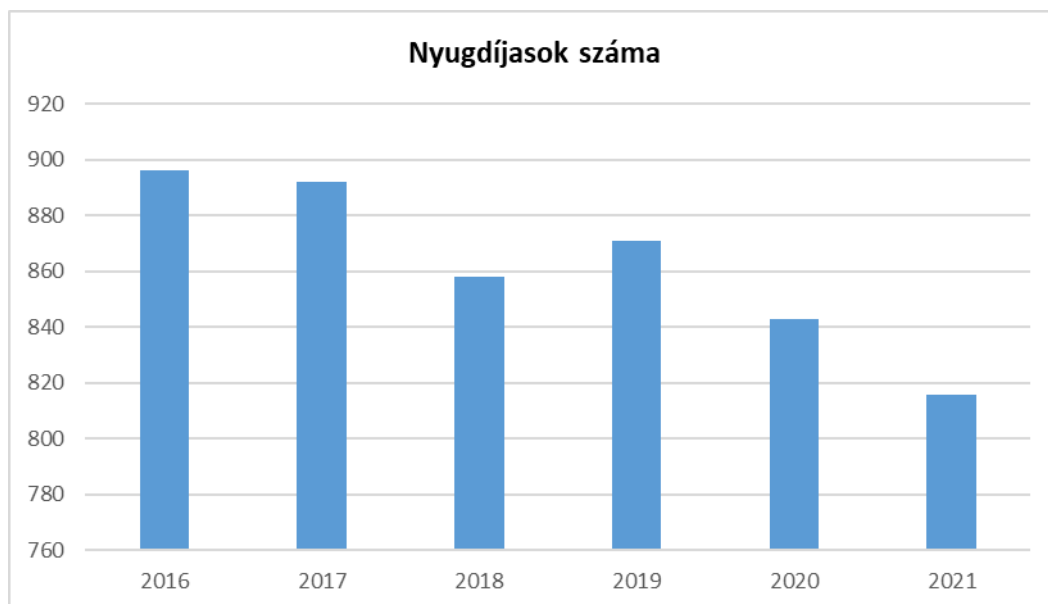
Röszke község népességének összetételében a 65 év felettiek aránya folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét igen alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek elmúlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Ezen a téren jelentős a társadalmi szinten megoldásra váró problémák száma, a nyugdíjak reálértékének megőrzése, emelése, az idősek biztonságérzetének növelése, a szegénység, a megélhetési gondok elleni küzdelem.

A munkalehetőségek és egyéb okok miatt a család aktív tagjai legtöbbször városokba költöznek, az idősek egyedül maradnak. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ami jelentős kihívás elé állítja intézményünket

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	373	523	896
2017	373	519	892
2018	354	504	858
2019	356	515	871
2020	353	490	843
2021	335	481	816

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A ellátásban részesülők száma csökkent, azonban az arányokat tekintve a nők vannak többségben.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	13	4	268	390	0	21	n.a.
2017	12	4	265	385	0	24	9
2018	12	4	259	386	0	22	9
2019	11	4	263	394	0	19	9
2020	12	4	261	382	0	18	9
2021	12	3	249	383	0	16	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Öregségi nyugdíjban is több nő részesül, mint férfi, sőt hozzátartozói nyugdíjban az adatok alapján csak nők részesülnek, bár a vonatkozó jogszabály férfiak részére is engedi az özvegyi nyugdíj megállapítását. Időskorúak járadékában részesülők száma állandónak mondható.

Az ellátások összege az aktív életkorban folytatott munkavégzéstől függ. Az alacsony nyugdíjjal rendelkező személyek az önkormányzathoz fordulhatnak települési támogatásért, illetve a Szociális Szolgáltató Központ munkatársai is fokozottan figyelemmel kísérik az időseket. Biztonságuk növelése érdekében a helyi polgárőrség – főleg a külterületen – fokozott járőrszolgálatot lát el.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	373	523	896
2017	373	519	892
2018	354	504	858
2019	356	515	871
2020	353	490	843
2021	335	481	816

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az összes adatot nézve megállapítható, hogy ugyan folyamatosan növekszik a 65 év feletti lakosok száma, közülük egyre kevesebben részesülnek valamilyen nyugdíjszerű ellátásban.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	74	52	40	55	53	39
41-45 év	Fő	11	8	8	5	8	2
	%	14,86%	15,38%	20,00%	9,09%	15,09%	5,13%
46-50 év	Fő	7	5	6	5	6	2
	%	9,46%	9,62%	15,00%	9,09%	11,32%	5,13%
51-55 év	Fő	4	2	1	3	1	3
	%	5,41%	3,85%	2,50%	5,45%	1,89%	7,69%
56-60 év	Fő	12	6	2	2	2	2
	%	16,22%	11,54%	5,00%	3,64%	3,77%	5,13%
61 éves, vagy afeletti	Fő	9	9	10	13	20	15
	%	12,16%	17,31%	25,00%	23,64%	37,74%	38,46%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A foglalkoztatás szempontjából már régóta hátrányos helyzetűek közé sorolhatók a településen élő idősebb, nyugdíj előtt álló emberek. A fiatalabb korosztályokhoz képest kimagasló a nyilvántartott álláskeresők száma a 61 éves vagy afeletti korosztályban.

Pontos számadattal nem rendelkezik az önkormányzat a nyugdíjasok foglalkoztatásával kapcsolatban. A fő megélhetést a mezőgazdaság biztosítja, ezért jellemző, hogy a nyugdíjasok mezőgazdaságból származó bevétellel egészítik ki nyugdíjukat.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Egy pályázat keretein belül informatikai képzéseket tartottunk a 60 év feletti lakosság számára. A projekt nagyon sikeres volt, szívesen jöttek tanulni a nyugdíjasok, mindig maximális létszámmal működtek a csoportok. A jövőben is tervezünk hasonló képzéseket.

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal az idősorok, nyugdíjasok élethosszig tartó tanulásával kapcsolatos adatokkal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nem jellemző a településen a hátrányos megkülönböztetés az idősorok felé, viszont a diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	373	523	896
2017	373	519	892
2018	354	504	858
2019	356	515	871
2020	353	490	843
2021	335	481	816
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A nyugellátásban vagy valamilyen egyéb ellátásban részesülő személyek a település lakosságának közel egyötödét teszik ki, döntő hányaduk nyugdíjas. Életük minél teljesebbé tételéhez szükséges biztosítani azokat a feltételeket, melyek ehhez hozzájárulnak. A közszolgáltatások igénybevételének feltételeit nem szabad bonyolulttá tenni. A közösségi közlekedés eléréséhez hozzátartozik, hogy a település útjain könnyű legyen a megállók megközelítése. Az önkormányzat honlapján és a helyi újságban minden helyi ügyről, eseményről lehet tájékozódni.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	625	0	16	81
2017	638	0	15	88
2018	668	0	17	90
2019	698	0	19	86
2020	715	0	22	88
2021	716	0	17	77
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást két háziorvos és egy fogorvos látja el a településen. Ennél nagyobb probléma esetén, a Szegeden található egészségügyi intézményekhez fordulhatnak. A Szegedre való eljutásban segítségükre van a Szociális Szolgáltató Központ. Az idősök a településen leggyakrabban keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák, betegségek miatt kerülnek orvoshoz. Az esetszámokból nem derül ki százalékos

aránya a betegségeknek, de az országosan sűrűn előforduló esetek a településre is jellemzők. Ezért nagyon fontos lenne a prevencióra figyelni idősebb korosztályok esetében is.

A Szociális szolgáltató Központ a következők szociális feladatokat látja el:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik az önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, külön koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

A házi segítségnyújtás célja, hogy az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását a szükségleteknek megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. Házi segítségnyújtás keretében szükséges azokról a személyekről gondoskodni, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak.

Ezen ellátás keretében biztosítja az intézmény a rászoruló személyi és környezeti tisztaságát, lelki gondozását, napi egyszeri étkezését, bevásárlást, gyógyszerkiváltást, valamint személyes ügyek intézését.

A családsegítés feladatai közé tartozik a szociális információs szolgáltatás, veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése, tanácsadás, szociális munka végzése egyénekkal és családokkal, valamint a munkanélküliekkel való rendszeres kapcsolattartás.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Községi Színtér, Könyvtári, Információs és Községi hely biztosítja.

A Községi Színtér több éve helyszínt biztosított a település két aktív nyugdíjas klubjának találkozóihoz. A két klub 2021. január 01-től Fehér Akác Nyugdíjas Klub néven egyesült. Találkozóikon sokat beszélgetnek, kézimunkáznak, énekelnek, kirándulnak, együtt főznek, sütnek. A klub ápolja a kapcsolatot más települések klubjaival is, és sokszor vendégeskednek egymásnál, kis műsorokkal készülve ünneplik egymást. A klubot az önkormányzat pályázat alapján anyagilag is támogatja

b) idősök informatikai jártassága;

A településen egyre több idős használja a számítógépet, okostelefont, és az internetet. Egy részük igen aktív, részt vettek informatikai képzésen is, igyekeznek használni a digitális tér nyújtotta lehetőségeket.

d) a generációk közötti programok.

Röszke évek óta megrendezi a családi napot, ahova nemcsak a gyerekeket és szüleiket várjuk, hanem az idősebb generációt is. A Szociális Szolgáltató Központ is szervez idősebb, nyugdíjas lakók és gyermekek közötti közös programot.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A legfontosabb időseket célzó program az Idősek Napja. A rendezvényt Röske Község Önkormányzata és a Községi Szintér közösen szervezi. Ez alkalomból minden évben, október első csütörtökén meghívjuk az időseket egy közös ebédre. A Szociális Szolgáltató Központtal együttműködve azok a nyugdíjasok is el tudnak jönni, akiknek az egészségi állapotuk már nem engedné meg. Általában 350 fő vesz részt az eseményen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők között sok a keringési zavarokkal, szív- és érrendszeri megbetegedésekkel, ízületi problémákkal küzdő idős.	Rendszeres mozgást elősegítő programok, szűrővizsgálatok biztosítása. Egészségfejlesztési, prevenciós előadások tartása.
Az egyedül élő idősek gyakrabban válhatnak csalások, bűnelkövetések áldozataivá.	Az idősek védelmét szolgáló intézkedések fenntartása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2016	76	89	165
2017	79	87	166
2018	72	77	149
2019	69	81	150
2020	68	72	140
2021	62	67	129
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

Településünkön a fogyatékossgal élők többsége testi, mozgásszervi fogyatékos. A fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai egy gyűjtőfogalom, az ebben részesülő személyeknek különböző mértékű egészségkárosodásuk van. Ezekben az ellátásokban is több nő részesül, mint férfi.

A fogyatékkal élők legnagyobb részének az egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, vagy segély. Ezek igen szűkös megélhetést biztosítanak számukra. Fontos megemlíteni, hogy a fogyatékossgal élők iskolai végzettsége is jóval elmarad egészséges társaikétól, ami tovább rontja elhelyezkedési esélyeiket. Fogyatékossguk típusa is meghatározza gazdasági aktivitásukat. Legnehezebben az értelmileg akadályozottak, vakok, mozgássérültek találnak munkát. Jellemző, hogy a fogyatékosok jelentős többsége az idősebb korosztályból kerül ki. Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a prevenció elvére, a fogyatékossgot okozó betegségek, balesetek megelőzésére. A támogató szolgálat biztosítja a fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátását, illetve a lakáson kívüli közszolgáltatások elérését, valamint életvitelük önállóságának megőrzését

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, viszont a közeli nagyváros, Szeged sokkal több lehetőséget kínál.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Személyre szabott tanácsadással tudunk segíteni.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Településünkön a korábban már részletezett, Szociális Szolgáltató Központ intézményének keretében biztosított házi segítségnyújtást és étkeztetést, mint szociális alapszolgáltatásokat a fogyatékkal élők is igénybe vehetik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek is igénybe vehetik az önkormányzati települési támogatásokat, valamint a szociális alapszolgáltatásokat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást két háziorvos és egy fogorvos látja el a településen. Ennél nagyobb probléma esetén, a Szegeden található egészségügyi intézményekhez fordulhatnak. A Szegedre való eljutásban segítségükre van a Szociális Szolgáltató Központ. Rehabilitációs intézmények is Szegeden találhatók.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A középületek 90 %-a akadálymentesített, felújított épület. Az akadálymentesítésből kimaradt a rendőrség épülete. Akadálymentesített épület az önkormányzat és polgármesteri hivatal épülete, az iskola, óvoda, az orvosi rendelők, a Szociális Szolgáltató Központ és a közösségi színtér.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékkal élő személyek valamennyi közszolgáltatást elérik. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni

Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- A gyengénlátók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fénnel kell kiegészíteni.

A település lakóépületeinek akadálymentesítettsége kapcsán adatokkal nem rendelkezünk.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal, azonban kötelező előírás az akadálymentesítés.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településre helyközi járatként alacsonypadlós buszjárat naponta többször jár. A járdák és parkok akadálymentesítése megoldott a településen.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Röszkén fogyatékosok nappali ellátása nem működik.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan kezdeményezést, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékossgal élők sajátos igényeiről nem rendelkezünk adatokkal, ezért nem tudunk ilyen programokat szervezni.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Úgy gondoljuk, hogy nincsenek ilyen problémák. Ennek ellenére fontosnak tartjuk a lakosság fogyatékossgal kapcsolatos felvilágosítását, érzékenyítését, különösen azért, mert jelentős különbségek vannak a fogyatékossgaj fajtája és súlya kapcsán.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékossgaj feldolgozása az egyén számára nehéz és sok időbe telik.	A szerzett fogyatékossgaj feldolgozásában segítség..
Testi fogyatékossgaj mellett egyéb betegségek is megjelenhetnek, nehézkes a felismerésük, kezelésük.	Prevenció, felvilágosítás.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság.	Tehetséggondozás több intézménnyel összefogva. Pályaválasztási tanácsadás.
Önkormányzati bel- és külterületi utak állapota.	Az utak állapotának javítása saját vagy pályázati forrásból.
Belterületi járdák hossza.	Járdaépítés saját vagy pályázati forrásból.
Lakókörnyezet fejlesztése.	További parkok kialakítása.
Elmagányosodás, elszigetelődés.	Kapcsolattartás segítése, szabadidős programok, fórumok, klubok létrehozása.
A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés fejlesztése.	Komplex akadálymentesítés továbbvitele.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Beretzk Péter Természetvédelmi és Kulturális Hagyományőrző Klub:

Az egyesület célja a dél-alföldi régióban, illetve a Szegedi Kistérségben aktív környezet-és természetvédelem. Ez a tevékenység kiterjed a természeti-és környezeti nevelésre (szemléletformálással), a lakosság szakmai tájékoztatására, továbbképzések és terepi foglalkozások, szakmai táborok, erdei iskolák szervezésére.

Röszke Község Egészségvédő Egyesülete:

A szervezet céljai között szerepel az egészséges életmód fejlesztése, az egészséges táplálkozási szokások elsajátítása; a lelki egészség megőrzésének elősegítése; a természet védelme, a környezeti ártalmak csökkentése; programok, tanfolyamok szervezés, tanácsadás az egészségvédelemmel kapcsolatban.

Röszkei Kaláka Hagyományőrző és Teleház Közhasznú Egyesület:

A Röszkei Kaláka Egyesület főtevékenysége a teleház működtetése. Emellett feladata a kulturális örökség megóvása, a helyi hagyományok ápolása; településfejlesztés; ifjúsági szervezetek fejlesztése, ifjúsági közösségi tér létrehozása.

Röszkei Polgárőr Egyesület:

Az egyesület biztosítja az iskola és óvoda környékén a balesetmentes közlekedést, a tanyagondnoki szolgálattal együttműködve a segélyhívások kapcsán a helyszínre vonulásban részt vesz. Feladatai továbbá az illegális szeméttlerakás, környezetszennyezés, természetkárosítás megakadályozása; a pénzintézetek elleni támadás megelőzése, postások útvonalának figyelése a nyugdíjfizetés napjaiban.

Röszkei Sporthorgász és Természetvédő Egyesület:

Az egyesület a gyálai Holt-Tisza horgászataért és természetvédelméért tenni akaró, jó szándékú röszkei és a környező települések lakóinak kezdeményezésére jött létre.

Röszkei Sportkör:

A Röszkei Sportkör célja a rendszeres sportolás (versenyzés), testedzés, felüdülés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése, a társadalmi öntevékenység és a közösségi élet kibontakozása.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nincs. A településen egyházi és civil szervezetek szoros kapcsolatban állnak egymással nézve akár a feladatok megosztását, akár a programok szervezését tekintve.

Az önkormányzat a településen működő civil szervezetek egy részét költségvetéséből anyagilag is támogatja. Ezen kívül az önkormányzat különböző kedvezményekben részesíti az egyes szervezeteket. Például a civil szervezetek önkormányzati rendeletben

meghatározott esetekben térítésmentesen vehetik igénybe a Községi Színtér, és Könyvtári, Információs és Községi Hely helyiségeit és szakmai segítségét, a gyermekek sportolási lehetősége ingyen biztosított a Sportcsarnokban.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Röszke a Szeged Kistérség Többcélú Társulásnak, a Homokháti Önkormányzatok Kistérségfejlesztési Társulásnak és a Domaszék-Röszke Szennyvíztisztító Fejlesztési Társulásnak a tagja.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nem releváns.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A település civil szervezetei az a) pontban bemutatásra került tevékenységeikkel igyekeznek az egyenlőbánásmód feltételeinek megfelelően programokat szervezni. Figyelnek arra, hogy az egyes célcsoportok semmilyen hátrányba ne kerüljenek tevékenységük során.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségben leginkább a foglalkoztatás növelésével tudna bekapcsolódni a feladatellátásba.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a település intézményeinek dolgozói/vezetői segítségével gyűjtöttük össze. E tevékenységbe bekapcsolódtak az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal dolgozói, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

HEP fórumot működtetünk. Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehették észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete a honlapon való megjelenéssel biztosított.

Röszke Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a település teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Tartós munkanélküliség. - Pályakezdők munkába állásának nehézsége. - Lakhatási problémák.	- Közfoglalkoztatási program folytatása. - A személyi kompetenciáknak megfelelő képzés kiválasztása már az általános iskolában. - A lakhatással kapcsolatos települési támogatások fenntartása.
Gyermekek	- Szülők tartós munkanélkülisége és a társult szociális problémák. - Több gyermekes családok megélhetési problémái.	- Prevenció, életmódvezetési tanácsadás, szociális ellátórendszer megismertetése. - Szociális ellátórendszer megismertetése, adományok gyűjtése, önkormányzati támogatások.
Idősek	- A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők között sok a keringési zavarokkal, szív- és érrendszeri megbetegedésekkel, ízületi problémákkal küzdő idős. - Az egyedül élő idősök gyakrabban válhatnak csalások, bűnelkövetések áldozataivá.	- Rendszeres mozgást elősegítő programok, szűrővizsgálatok biztosítása. Egészségfejlesztési, prevenciós előadások tartása. - Az idősök védelmét szolgáló intézkedések fenntartása.
Nők	- A 40 éves vagy annál idősebb nők körében magas a munkanélküliség. - A nők nehezen tudják összeegyeztetni családi és munkahelyi feladataikat.	- Állásbörze szervezése, tájékoztatás, személyre szabott segítségnyújtás. - Atipikus és rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése, szemléletformálás.
Fogyatékkal élők	- Fogyatékoság feldolgozása az egyén számára nehéz és sok időbe telik. - Testi fogyatékoság mellett egyéb betegségek is megjelenhetnek, nehézkes a felismerésük, kezelésük.	- A szerzett fogyatékoság feldolgozásában segítség. - Prevenció, felvilágosítás.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	- Alacsony iskolázottság. - Önkormányzati bel- és külterületi utak állapota. - Belterületi járdák hossza. - Élhető környezet fejlesztése. - Elmagányosodás, elszigetelődés. - A közszolgáltatásokhoz való egyenlő	- Tehetséggondozás több intézménnyel összefogva. Pályaválasztási tanácsadás. - Az utak állapotának javítása saját vagy pályázati forrásból. - Járdaeépítés saját vagy pályázati forrásból.

	esélyű hozzáférés fejlesztése.	- További parkok kialakítása. - Kapcsolattartás segítése, szabadidős programok, fórumok, klubok létrehozása. - Komplex akadálymentesítés továbbvitele.
--	--------------------------------	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák, a munkanélküliek, az idősek, a gyermekek, a nők és a fogyatékkal élők esélyegyenlősége megvalósul és biztonságban élhetnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőséget kapjanak a helyzetük javítására, hogy megfelelő életkörülmények között élhessenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, oktatását, veszélyeztetettségük megelőzését és egészséges testi-lelki fejlődését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek védőhálójának összehangolására, támogatásuk megoldására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermeket vállaló anyák terheinek csökkentésének támogatását és az egyenjogúságot a foglalkoztatás területén.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők érdekképviselőire, akadálymentes környezetük biztosítására és az információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)												
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Kapcsolattartás segítése, szabadidős programok, fórumok, klubok létrehozása	Elmagányosodás, elszigetelődés	Évente több olyan program szervezése, melybe több célcsoportot is be lehet vonni	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Igényfelmérés, programok szervezése, önkéntesek toborzása egy-egy rendezvény, program idejére, együttműködés kialakítása a helyi közösségi közlekedésben, szállításban önként jelentkezőkkel, támogatókkal, együttműködés a helyi civil szervezetekkel	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rövid, közép és hosszútávon is az elmagányosodás, elszigetelődés csökkenése.	humán, pénzügyi	Folyamatosan	nem releváns
2	Tehetséggondozás több intézménnyel összefogva. Pályaválasztási tanácsadás.	Alacsony iskolázottság a mélyszegénységben élők és a nők körében.	A célcsoportok tagjainak életkörülményei javulnak.	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	A tehetséges gyermekek támogatása, részvételük programokban. Pályaválasztást segítő előadások. Felnőtteknek képzésről, átképzésről szóló tanácsadások.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Emelkedő iskolázottság.	humán. pénzügyi, technikai	Folyamatosan	nem releváns
3	Az utak állapotának javítása saját vagy pályázati forrásból	Önkormányzati bel- és külterületi utak állapota	A település belterületén, azon belül is a központban lévő szolgáltatások, intézmények hozzáférhetősége javul	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Pályázatok figyelése, a település saját erőforrásainak előteremtése, helyi lakosság bevonása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A forrásoktól függően több kilométernyi külterületi út megújul	pénzügyi, humán	Folyamatosan	nem releváns
4	Járdaépítés saját vagy pályázati forrásból	Belterületi járdák hosszának növelése, felújítása	Hozzáférés növelése a szolgáltatásokhoz, intézményekhez. Közlekedésbiztonság növelése.	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Pályázatok figyelése, saját erőforrások megteremtése, helyi lakosok bevonása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Nő a belterületi járdás hossza, valamint megújulnak a járdák.	pénzügyi, humán	Folyamatosan	nem releváns
5	További parkok kialakítása	Élhető környezet fejlesztése. A szabadidő minőségi eltöltéséhez szükséges belterületi zöldfelületek, pihenő terek fejlesztése	Szabadidő minőségi eltöltése	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Pályázatok figyelése, saját erőforrások biztosítása, helyi lakosok, civil szervezetek együttműködése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Új pihenő terek, parkok, játszóterek kialakítása	humán, pénzügyi	Folyamatosan	nem releváns
6	Komplex akadálymentesítés továbbvitele	A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés fejlesztése	A különböző célcsoportokhoz tartozó személyek könnyebben érik el a közszolgáltatásokat. A közszolgáltatások kövessék a kor igényeit.	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	A bel- és külterületi utak karbantartása. A közszolgáltatások folyamatos fejlesztése, ezen belül az épületek korszerűsítése, férőhely bővítés, modern eszközök beszerzése. A közszolgáltatások igénybevételéhez szükséges közlekedés fejlesztése. Fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés folytatása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az érintettek minél többen részesülnek a közszolgáltatásokból, illetve az egyéb szolgáltatásokat is többen veszik igénybe.	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatosan	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatási program folytatása	A tartós munkanélküliség folyamatos probléma a községben, főleg a hátrányos helyzetűek körében.	Hátrányos helyzetű tartós munkanélküliek bevonása a programba, a program folyamatos fenntartása.	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	A regisztrált munkanélkülieknek tájékoztató a közfoglalkoztatásról. A közfoglalkoztatás lehetőségének felajánlása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A közfoglalkoztatásban részt vevők száma.	pénzügyi, humán	Folyamatosan	nem releváns
2	A lakhatással kapcsolatos települési támogatások fenntartása	Lakhatási problémák, melyek visszavezethetők a mélyszegénységhez.	Tájékozódás a támogatás szükségességéről, az érintett célcsoport minél szélesebb körű bevonása.	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Igényfelmérés, tájékozódás. Pénzügyi forrás előteremtése a támogatások fenntartásához.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A rászorulóknak közül minél többen igénybe veszik a támogatásokat.	humán, pénzügyi	Folyamatosan	nem releváns
3	A személyi kompetenciáknak megfelelő képzés kiválasztása már az általános iskolában	Pályakezdő fiatalok munkába állásának segítése	Pályakezdőként a szakmai tudásának megfelelő gyakornoki hely, esetleg munkalehetőség szerzése	Ifjúságpolitikai koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	A helyi általános iskolával történő egyeztetés, kompetenciamérések folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, tanácsadás szervezése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Már általános iskolában piacképes szakma felé orientálás, ezáltal kevesebb a pályakezdő munkanélküli	humán, technikai, pénzügyi	Folyamatosan	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Prevenció, életmódvezetési tanácsadás, szociális ellátórendszer megismertetése	Szülők tartós munkanélkülisége és a társult szociális problémák	A gyermekek életkörülményei javulnak, a veszélyeztetett gyermekek száma csökken	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, segítség nyújtás a szociális ellátások igénybevételéhez.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az érintett csoport tagjai közül többen munkába állnak, csökken a veszélyeztetett gyermekek száma.	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatosan	nem releváns
2	Szociális ellátórendszer megismertetése, adományok	Több gyermekes családok	A több gyermekes családok gyermekei ne kerüljenek	Ifjúságpolitikai	"Legyen jobb a gyermekeknek"	Folyamatosa kapcsolattartás az érintett családokkal, tanácsadás, felvilágosítás, ügyek	polgármester	2028. 12. 31.	Egyre többen férnek hozzá szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz,	humán, pénzügyi	Folyamatosan	nem releváns

	gyűjtése, önkormányzati támogatások	megélhetési problémái	hátrányba azokkal a gyermekekkel szemben, akik nem három vagy több gyermekes családban nevelkednek.	koncepció	Nemzeti Stratégia (2007-2032)	intézésében segítség nyújtása.		(vasárnap)	csökken az érintett gyermekek hátránya.			
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Állásbörze szervezése, tájékoztatás, személyre szabott segítségnyújtás	A 40 éves vagy annál idősebb nők körében magas a munkanélküliség	Javuljon az érintett korosztály foglalkoztatottsága	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	" A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)	Tájékoztató kampány, személyre szabott tanácsadás képzésről, átképzésről, állásbörze szervezése, részvétel biztosítás ilyen rendezvényeken	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az álláskereső munkanélküli nők legalább 1%-a részt vesz a tájékoztatókon és a programokon. Hosszútávon az elhelyezkedési százalékok megnövekednek.	humán, pénzügy	Folyamatosan	nem releváns
2	Atipikus és rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése, a foglalkoztatók szemléletformálása	A nők nehezen tudják összeegyeztetni családi feladataikat és a munkahelyi foglalkoztatást.	A nők helyzetének javítása	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	" A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)	Tájékoztatók, előadások a rugalmas foglalkoztatásról az érintettek és a foglalkoztatók számára.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az atipikus foglalkoztatás növekedik	humán, technikai	Folyamatosan	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Rendszeres mozgást elősegítő programok, szűrővizsgálatok biztosítása. Egészségfejlesztési, prevenciós előadások tartása.	A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők között sok a keringési zavarokkal, szív- és érrendszeri megbetegedésekkel, izületi problémákkal küzdő idős.	A programok segítségével minél többen vesznek részt éves szűréseken.	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az idősek egészségügyi állapotának felmérése, egészségfejlesztő program/előadás tartása, szűrőprogramok népszerűsítése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Szűrőprogramokon való részvételi arány növekedése, a jól kezelhető betegségekben a halálózási arány csökkenése.	humán, pénzügyi	Folyamatosan	nem releváns
2	Az idősek védelmét szolgáló intézkedések fenntartása	Az egyedül élő idősek gyakrabban válhatnak csalások, bűnelkövetések áldozataivá	Csökkenjen és ne emelkedjen az ilyen esetek száma	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Együttműködés a helyi polgárőrséggel és a helyi rendőrséggel. Az aktuális bűnelkövetés elkerülése érdekében információk közlése a helyi újságban.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az egyedül élő idősek biztonság érzete növekszik, a bűnelkövetések száma csökken.	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatosan	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A szerzett fogyatékoság feldolgozásában való segítség	Fogyatékoság feldolgozása az egyén számára nehéz és sok időbe telik	A fogyatékkal élőknek életcél adása, beilleszkedés a társadalomba	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)	A családtagok és fogyatékkal élők tájékoztatása, szakemberi segítség biztosítása, folyamatos segítségnyújtás	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Elszigetelten élők száma csökken, beintegrálódás a közösségbe	humán, technikai	Folyamatosan	nem releváns
2	Prevenció, felvilágosítás	Testi fogyatékoság mellett egyéb betegségek is megjelenhetnek, nehézkes a felismerésük, kezelésük	A testi fogyatékoság melletti egyéb betegségek korai felismerése és kezelése	Település- és gazdaságfejlesztési koncepció	Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)	A fogyatékos személyek szűrése az egyéb betegségekre is, ennek érdekében felvilágosító kampány a betegségek mielőbbi felismerésének előnyeiről	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Több fogyatékkal élő személy megy el szűrővizsgálatokra.	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatosan	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

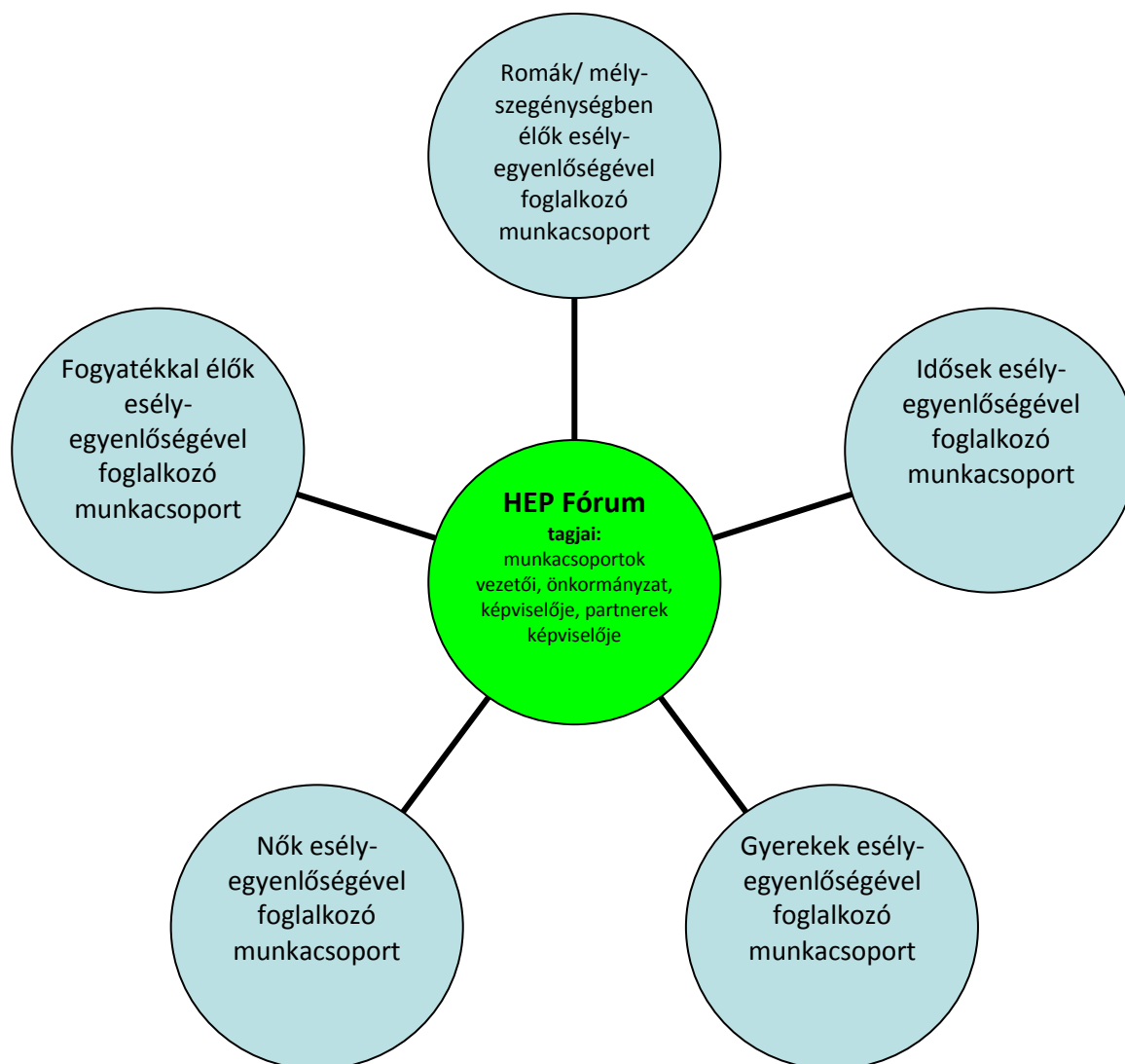
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az

esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Röske község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Röske Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 71/2023. (VIII. 23.) önkormányzati határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum : 2023.08. 25.

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Kivonat

Készült Rösztke Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. augusztus 23-án, 14.00 órai kezdettel megtartott rendkívüli, nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

Rösztke Község Önkormányzata Képviselő-testületének 71/2023. (VIII. 23.) önkormányzati határozata

Tárgy: Helyi esélyegyenlőségi program 2023-2028. elfogadása

H a t á r o z a t

Rösztke Község Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „Helyi esélyegyenlőségi program 2023-2028. elfogadása” tárgyú előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

- 1.) Rösztke Község Önkormányzata Képviselő-testülete az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján a 2023-2028. évekre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.
- 2.) A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a helyi esélyegyenlőségi program, illetve annak közététele kapcsán a szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: 2023. augusztus 31.

Felelős: polgármester

A határozatról értesül:

1./Borbásné Márki Márta Ilona polgármester

2./Dr. Gácsér Tamás jegyző

3./Iráttár

Borbásné Márki Márta Ilona
polgármester

Dr. Gácsér Tamás
jegyző